

VIENYBĖ LIEUVNIKU

„Vienybė Lietuvniku“
 Išeina kas trčiaudienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$200.
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 ūs. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užsirašymo,
 ne nuo Naujo Meto.
 Apgarsinimų preklą klaus-
 kite laišku.
 J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 37.

Metai XXIV

Jubilieju metai.

S e metai, yra ypatingi metai žmonijos istorijoje. Kiek šiemet jubiliejų yra apvaikščiojama! Civilizuotas pasaulis apvaikščioja jubiliejus garsaus mokslininko Charles Darwin'o, rašytojų Edgaro Poe's, Tennison'o, kompozitoriaus Chopen'o, senai buvusio Jungt. Valstybių prezidento ir negru išliusuotojo—Abrahomo Lincoln'o, — Hudson'o — Fulton'o jubiliejus ir daug kitų. Sie žmonės mažai mums, lietuviams, yra žinomi, — nei mės jų raštas (k. v. Darwin'o, Poe*), Tennison'o) pažistame, nei jų kompozicijomis (Chopen'o) gérimes, nei dargi žinome istoriją prezidentavimo didelio humanisto — Lincoln'o arba apie išradimą Fultoną. Sie žmonės mums stovi rukose; jei ir girdejome ką apie juos, tai tik iš svetimtaučių literatūros.

Bet ir mės, lietuvių, šiemet švenčiame jubiliejus, savo jubilieus. Taip, Amerikos lietuvių šiemet apvaikščioja 40 metų sukaktuvį nuo pradžios lietuvių emigracijos Amerikai. Europos lietuvių apvaikščioja 10-metinį jubiliejų nuo pirmojo lietuvių teatro Lietuvoje sulošto, Palangoje.

Bet apie vieną jubiliejų mės užmiršome, nes jis mums ne rupėjo ir jo istorija mums nezinoma, — tai jubiliejų pirmojo lietuvių teatro Amerikoje, o gal ir visame lietuvių pasaulyje.

Mės apie jį—vieni mažai žinojome, kiti užmiršome. Ir tik suskatus Lietuvoje rengti teatro jubiliejų, atsirado ir pas mus noras susijęskoti savo jubiliejus. Cia nors trumpai paduosiu pabrėžta istorija lietuviškojo teatro Amerikoje**).

Bene pirmutinis jėdėjo lietuvių teatran trupinėlį — tai D-ras J. Šliupas. išversdamas tragediją „Patkulis“. Jis bandė ją net ant scenos pastatyti New Yorke, bet tas nevykė, kadangi tai buvo sunkus veikalas, o lietuvių išsilavinimas tuomet stovėjo ant labai zemo laipsnio, — mokiniai jokiu būdu negalėjė išsimokinti rolių.

*) V. K. Račkauskas jau išverė šio rašytojo eiles „Varna“.

**) Žinias apie pirmajį lietuvių teatrą gavau nuo mūsų veikėjų pp. J. O. Sirvydo ir D-ro J. Šliupo. Tad ir visos čia paduotos žinios yra suteiktos per juos.

Tas buvo 1885 metuose. Po to 1888 m. D. T. Bočkauskas su kitu-dviese, dėl pajvairinimo regis baliaus, laike S. L. A. seimo, Mahanoy'juj City pakalbėjė kokius tai juokus dialogus. Bet tokio įrengimo negalima vadinti teatru.

Pirmas lietuvių teatras tapo suloštas Plymouth'e, Pa 31 gruodžio 1889 m. Lošta buvo „Be sumnenés, arba keip tai ant svieto ejnas“ (žr. apskelbimą „Vienvės Lietuvniku“ 48 nr. 1889 m.) komedijelė, parašyta Turskio, tuo laikinio „Vien. Liet.“ redaktoriaus *) Tai buvo tikrai pirmas lietuvių teatras Amerikoje, kurio šiemet pripuola 20 metų sukaktuvės.

Prie pirmųjų teatrų Amerikoje reikia priskaityti dramatiškas vaizdelis „Jurgis Sumaskolintas“, siužetas, kuriam imtas iš rusiniško „Jurij zniemčeui“. Ji apdirbo, pritaikindamas keles lietuviškas daineles, Pijus Paseckas. Atloštas tapo laike S. L. A. seimo Scranton'e, Pa., 25 d. rugpjūčio 1894 m. Tais pačiais metais pabainytas, todėl ji apdirbo kaip galejo. Bet visgi P. Paseckas yra dalyvavęs lenkiškose teatruse New Yorke, kaip aktorių, o taipgi prigalejo prie dainininkų draugijų: „Halka“, „Harmonija“ ir tt. Be Pasecko, kuris režisieravo „Jurgi Sumaskolintą“, dalyvavo lošime Juozas Miliauskas, Oranta, Jonas Bernotas, Račiunas, Mačiulis, Valentiniavičienė (dabar farmieriauja), Bakuniute, Adoniute ir kit.

Prie to da reikia priskaityti dramatą „Kražiečiai arba Kražių skerdyne“, parašytą P. Strupnickio, kuris tuo laiku feldšeriau Plymouth'e. „Kražiečiai“ tapo suloštas Plymouth'e ir Shenandoah, Pa. 1895 m. (Shenandoah, Pa., „Kražiečiai“ tapo sulošti po vadovyste p. Jono Žemaičio, vasario mėnesyje 1895 m.)

Štai ką rašo pats mūsų veikalas, D-ras J. Šliupas (laikė, privatiškai man rašytam) apie tolimesnį plėtojimąsi lietuvių teatru:

„Toliaus eina perstatymai Jono Griniaus, kurs bene vienas lietuvių naujokines aplankęs yra ir kur pats parengės

*) Butų gerai sužinojus lošėjų vardus. Tas butų dapildymu prie Amer. liet. teatro istorijos.

Brooklyn, N. Y., 15 d. Rugpjūčio (September) 1909 m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

pas visokias tautas buvo, yra ir bus svarbiu įrankiu kulturos ir šviesos praplatinimui. Ne vieną teatras paragino prie mokslo, ne vieną atkreipé ant tikrojo kelio ir ne vienam padodys mokslo kelius.

Paminėjimui pirmo teatro lietuvių kalboje turėtume parengti jei bent ne visose, tai bent didesnėse lietuvių kolonijose didelius teatrus, ypač istoriškus arba kad ir mažesnus, bet gerus veikalėlius; parengt skaitymus apie teatrą, žodžiu — kuosišklingiausia apvaikščiot tą dieną, pradžia lietuvių kilimo, — dar vieno žingsnio nužengimo progrese.

Kiek girdima, Brooklyn'o ir Philadelphia'jos lietuvių rengiasi net tą patį originalinį veikalėlių sulošti, ką pirmą syk tapo atloštas ir dar kokį trumppą gerą veikalėlių, sulyginiui, ant kiek tolį lietuvių teatras nužengę per 20 metų. Butų labai gerai, kad nors vienoje kolonijoje, pv. Chicagoje, surengtu didelį teatrą, koncertą ir tt., o mažesnės nausėdijos ir gi neatsiliktu, ypač tuom turėtų pasirupinti Chicagos lietuvių, kur dabar gyvena M. Petrauskas ir „Birutė“ turi sava didelį chorą.

Paižiurekim į Europos lietuvius, kaip jie apvaikščioja: išrinko komitetą, kuris parengtų teatrą, paskaitas. Apvaikščiojimas trauksis net per tris dienas. Lošimuose dalyvaujančiai lietuvių aktoriai iš visų Lietuvos vietų. Ant koncerto suvažiuos didžiausi ir geriausiai chorai taipgi iš visų Lietuvos vietų. Kaip pagerbia tą dieną, dieną tik pirmojo lietuvių teatro Lietuvos, o mės amerikiečiai turėtumėm dar iškilmingiau apvaikščiot dieną pirmo teatro lietuvių kalboje.

Bet kadangi Amerikos lietuvių išblaškyti po visus šio kontinento kraštus ant didelio ploto, gyvena nedidelemis kruvelėmis, tad nors iškilmingai turėtų apvaikščiot didžiausios lietuvių kolonijos, kaip Chicago, Brooklynas, Philadelphia, Bostonas ir kit.

Tad neužmirškime 31 gruodžio ir ją apvaikščiokime, — apvaikščiokime iškilmingai, nes tai diena pradžios tvirtiesnio lietuvių tautos kilimo.

K. J. Baronas.
 Philad., Pa. 28. VIII. 09.

Geriausis vaisius, kurį žmogus gyvenimo darželyj išaukė ir nusiskina, tai — pažinimas savęs.

Prie moterų klausimo.

(Duodame da balsą bendradarbiui iš Lietuvos, kuris iš kitos atžvilgio kalba apie tik ką kartoja pas mus nukalbėta klausima).

— Amerikiečiai, tai vis amerikiečiai — pamislųjau sau perskaitęs „V. L.“ No 29 Merginos Paniekintojo „Atsakymus Tiesą Mylinčiai“. Apie ką Lietuvos niekas nedristų nei sapnuoti, tai amerikiečiai laiko už „šventą tiesą“ ir skelbia tą „tiesą“ laikrašiuose, išleidžia net brošiuras. Taip ir su moterų klausimu. P. Laukis savo knygutę „Moteris ir jos vieta žmonijoje“ visame randa kaltomis tik moteris, dargi tame, kad jos blogus, nedorus vaikus pagimdo... o p. Merginos Paniekintasis, atsakydamas ant Tiesą Mylinčios klausimų, taip-pat gi visame randa kaltomis moteris... — Nelaimingi vyrai! Kaip jie, gyvendami ant tos pačios planetos, dargi neretai po tuo pačiu stogu, su tomis „nedorelėmis“ patių tomis moterų „nedorybėmis neužsikrečia?.... Bet tiek to: eisime prie dalyko.

p. M. P., atsakydamas ant pirmojo klausimo, sako, kad dėlto neįstekėjusias merginas pajuokia, o vyru ne, jog merginos perleidžia desėtkus vakinę, kiekvienam pasipainiujusiam puolas ant kaklo..., ir už tai tokias merginas „sviltieji“ vaikinai pajuokia; kurios taip nedaro, tų, girdi, nepajuokia. — Čia norečiau paklausti, iškur tą „nekaltą“ vaikinų tiek atsiranda, kad kiekviena, mergina gali net desėtkus perleisti? Juk statistika parodo, kad daugelyjų vietuose daugiau moterų negu vyru!

Antra. Pasakykit, ranką ant krutinės pridejė, kas pradeda pirmiau „vilioti“: merginos vaikinus, ar vaikinai merginas? Gal pasakysit, kad kartais pradeda vilioti ir merginos? Jei taip, tai aš prirodysiu, kad jei ir pradeda kartais vilioti merginos, tai tik tokios, kurios jau buvo suviltos gal ne vieno vaikino. — O kad „protinges“ neįstekėjusias merginas nepajuokia, tai neteisybė: kas pajuokia, tai tas neskirsto į „protinges“ ir „neprotinges“, o kas nepajuokia — tam nė nereikia skirstyti.

Ant antrio klausimo — „Kodel mergina ar moteris nupuoli doriškai greičiau yra patėmyta negu vyrai?“, — atsakymas labai neaiškus. Tieki

tik aiškiai pasakyta, kad vyru rečiau daromi patēmijimai dėlto, jog jis skaitosi galva moteris. — Aš dar pridėčiau: dėlto — kad vyru viskas valia daryti, o moterei niekas, ir vien tik dėlto, kad ji motris. Bet ką mės kaltiname, jei išpuolame į kokią bėdą per savo kaltę — ar tai kokią kuno dalį susižeidžiam, ar kas kitas pasidaro — : ar tą kuno dalį, ar ką kitą, ar savo galvą, kad ji taip „nukėravijo“? Iš kur atsirado tas sakiny: „O, galva, galva, galva! ką tu padarei?“

Toliaus p. M. P. sako: 1) kad vyrai dėl to daugiau šnipauja, jog jiems reikia duona pelnyti; 2) kad vyrai tėmija bendradraugų žingsnius ir išrašinėjamus moterų laiškus, tai kurių dėlei ištvirkimo ar mažu nesusipratimų pameta vyra su keleta vaikelii ir parsidavinėdama kitims sau gyvenimą pelnosi; 3) kad net socialistai su panieka žiuri į moteris pametančias vyrus, tai suprantama, nes kiekvienas paniekis tokia moterį, kuri dėlei ištvirkimo ar mažu nesusipratimų pameta vyra su keleta vaikelii ir parsidavinėdama kitims sau gyvenimą pelnosi; 4) kad vyrai neatkreipia savokos į savo draugus vyrus, kurie suvilioja merginas ir pameta, — dėlto, kad tai nesikiša nei prie draugiškumo nei prie organizacijos, kad blogą žmogų neperspėsi nei kuomi, kad tai pareina nuo paskirų žmonių doros ir sažiningumo ir tt. — Kiek čia prieštaravimų? Vadinas, jeigu vyras dėl kąsnio duonos parsidavinėja ir žudo kitus, tai tas labai biaurus ir blogas darbas, nedorybė? Jei vyras, suviliojės merginą, pameta, tai tas nieko: „nesikiša“..., „neperspėsi“, „pareina“... Bet jei moteris taip-pat dėl kąsnio duonos parsidavinėja ir žudo save, tai tas labai biaurus ir blogas darbas, nedorybė? Jei vyras, suviliojės merginą, pameta, tai tas nieko: „nesikiša“..., „neperspėsi“, „pareina“... Bet jei moteris taip padaro, tai ji nedorelė, reikia pajuokti, atkeršti!! Kad vyras žiurinėja moterų laiškus, tai tame nera blogo — tas reikalinga susizinimui moterų doros, ištikimybės?! Sakykit, gerbiamieji, kur jūsų akis, kur sažinė, jeigu dar kai-kurie drįstante ne tik taip mislyti, bet ir rašyti? Tai jau perdidelės teisės pasileikama sau, ir permažai jų duodama kitam! Sakykit, iš kur vyras gavo štampelį doros, ištikimybės, neklaidinguo, kas suteikė jam visas moraliskumo dovanas, ir dėlko jis jų bent dalelės neperleidžia moterims?! Sakykit, kas užlaiko visus „pasilinksmini-

mo" namus ir ar tuose namuo se esančios merginos buna dėl „smagumo“ arba ištvirkimo, ar dėl duonos kąsnio? Jeigu dėl „smagumo“, arba iš ištvirkimo, tai kodėl už dyką su vyrais neužsiima? O vyrai eina į tuos „pasilinksminimo namus“ ar dėl „smagumo“, ar dėl duonos kąsnio — (iš vargo)? Jei iš vargo, tai dėlko nuoje jie moka pinigus? Daabar — kuris kaltesnis, ar tas kuris moka pinigus, kad apturėti „smagumą“, ar tas kuris ima pinigus už suteikimą to „smagumo“? — „Doras vakinės nesuvėdžios jokios merginos“? — O merginų dorū argi jau nei vienos nėra?! — Moteris pameta vyrus dėlei ištvirkimo arba mažu nesusi pratimų... — O kada vyrai pameta motoris, tai iš meilės, iš ištikimybės?! — O tuos „mažus“ nesusipratimus taimęs visi gerai žinome: nuo jų ne vienos moteris pamėlynė antakiai, ne viena į „aną svietą“ nuojo. Dėl mažo nesusipratimo nepames moteris, nes to negales perkėsti jos motiniška širdis.

Baigdamas turiu pasakyti, kad aš visai nemaniau atsakinti ant Tiesą Mylinčios klausimų, bet tik norejau bent kiek parodyti vyru „nekalbybę“. Atsakyti ant tų klausimų ir juos išrišti gali tik patys gyvenimas. Mano nuomone, visuose tuose vyru ir moterų kivirčuose kaltos buvusios ir dabartinės gyvenimo sąlygos, ir dėl to jas tik patsai gyvenimas gali ir išrišti. Zmonės begalo dar tamsus, kultura žemai stovi; o čia turtų, politiška ir pilietiška nelygybė. Visos tos priežastys susideda į kruvą ir per jas žmonės kitulyčių susieina ne iš tikros meilės, bet iš... Delto ir buna visoki dideli ir maži nesusipratimai. Išnyks visi tie nesusipratimai, nereikės statyti tokų klausimų ir ant jų atskinėti tada, kada pakils žmonių dvasios kultura, kada persimainys visas dabartinis draugijos surėdymas, kada moteris ir gi bus skaitomas už žmogų. Kad greičiau tai įvyktų — daug priguli nuo pačių moterų ir jos turi tuo pasirupinti, nes vyrai geruoju tų visų „privilegijų“ užleisti nenorės. — „Tik per kovą igysi tu savo teises!“

A. Karvelis.

Jaunuomenė, neaikvok laiko!

Nors mės, Amerikos lietuvių, ir neturime savo mokyklų, tečiaus yra keletas amerikoniškų ir visai neblogų moksłaviečių, kurias lankydami, ypač augusieji, lengvai galime prasilavinti. Čia paminėsiu apie susitverusią ir gana daug gero žadančią lietuviams, Muskegono mokyklą, kuriai, nors tuli karstuoliai (tur but socijalistai) ir apskelbė mirtį, bet ji mirti nežada. Nesigedija panašus boikotininkai ir mane pavadinti „agentu“, kad aš gavau kelis centus už savo darbą prie mokyklos. Rimtesnėje, kurie buvo pirmiau Muskegono Mokykloje ir nu-

važiavo dabar, gali spręsti apie tai; bet to negales suprasti karštgalviai, kurie tik save mato nekalčiausiai. Mat ir mokykloje reikia energijos, reikia vilties, reikia dirbtis, o tada laukti pagyrimų, atlyginimų ir liaurų.

Tie visi kurie trokštate mokslo, drąsiai galite važiuoti Muskegon ir mokytiesi. Bet, jei kurie nesigailite iššaččiu, galite rasti ir daugiau mokyklų, lietuviams tinkamų. Pavyzdin, Valparaiso universitetas, kuris gana prieinamas neturteliams. Be to, lietuviams ypač čionai paranku, kada tuomtarpu jau yra diktas burelis lietuvių ir lietuviškos klasės, mokytiesi savo kalbos. Taip gi, kurie nori, nors ir pradiniai gali čionai pasimokyti.

Lietuviai! kurie trokštate mokyties, nenustokite energijos ir vilties, o jūsų trūkumai visada išsipildys. Jeigu turite kiek, — važiuokite mokyklon; nes, jei galima, nors tik metus pasimokinus, jau toli plačiau galima pasaulis pamatyti. Butų labai gerai, kad pakelimu lietuvių jaunuomenės prisidėtų visi, t. y. pasi-stengtų sušelpti besimokinančius. Tik žinoma ne tokius, kurie nori ponauti mokykloje, bet tokius, kurie dirba ir pats stengiasi gelbėti save. Žinau daug tokių, kurie išleidžia po 200—300 dolerių ant metų; o yra ir tokiai, kurie pragyvena tik už 80—100; žinoma, tokie nesibijo darbo: malkas pakirsti, ruimus išmazgoti, indus plauti ir t. t., idant uždirbti ant pragyvenimo.

Turėkime viltį ir energiją: nesibijkime dirbtis, o įgyseime moksłą, protišką ir medžiagiską turą bei laisvę.

K. Šeštokas.

PERŽVALGA.

** „Dalgis“ nulužo. Mums rašo, jog Philadelphiaje ējes „laisvamaniškų“ „juokų“ laikraštkas „Dalgis“, kurio išejo 2 numeriai, jau paliove ējes. Jo išleistojas B. J. Slekaitis, išpardavęs naminius rakandus ir kai-kuriuos spaustuvės daiktus, nežinia kur išvažiavo, berodas išvėždamas ir prenumeratorių pinigus.

** Ne marijavaitai. „Žvaigždės“ 36 nr. rašo tulas p. M. A. Norkunas iš Lawrence, Mass. pirmsėdis nesenai, regis Boston, susitverusios ilgavarės klerikaliskos draugijos:

Lietuvių Rymo Katalikų Tautos Mylėtojų Sajungos, kad patiš lietuvių katalikai, ypač S. L. R. K. sąnarių šią draugiją pradėjė boikotuot, apšaukdamas ją „ardytøjais Susi-vienijimo, marijavitais, atskalunais, etc.“ Todėl jis viešai paaikiškina, kad ta draugija nesanti marijavitų nei gi schizmatikų, bet blaivybės platinėjų, prisišliejusių prie kun. Miluko ir jo „Žvaigždės.“

** Blaivininkų seimas. Kun. P. Saurusaitis per „Žvaigždė“ praneša, jog 22 d. rugpjūčio esąs sušaukiamas i Waterbury, Conn. lietuvių blaivininkų susivažiavimas,

tiksli sutverti tam tikrą abstinėtų susivienijimą.

** Vėl mėto. „Kovoje“ praneša, jog Liet. Soc. Sajungos Veikiamasis Kom. nutarė išmesti iš sajungos Chicagoj gyvenantį D-rą Graičiūną. Jam primetama kaltė, kad ap tarės socijaldemokratus išplėšime Kupiškio krasos maišto metais.

** Ant „Kovos“ laikino redaktoriaus statytieji kandidatai: p. p. Račauskas ir Menkutis neapsiūmė persikelti Philadelphijon tik ant trumpo laiko. Todėl, pakol išrinkta, samdyte pasamdyta J. B. Smelstorius.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Ispanija. Kas maža skaičiau laikraščių ir menkai interesuojasi svetimų šalių gyvenimui, tam atrodis, kad Ispanijoje įvyko ramybė ir žmonės lengvai susitaikė su valdžios nora. Tuomtarpu taip nėra. Sita laikina tyla po audringų revoliucijos iššveržimų ne piggiai Ispanijai lešiuoja. Galima persiliudyti iš to, ką anglų laikraščio „Daily Chronicle“ korespondentas, tam tyčia nusiuštus, rašo. Jis sako: „Mačiau ties Barcelona ant kalno Montjuich rustų kalėjimą. Čion lošiasi vienas revoliucijos dramelės aktais. Sklepuse sukimšta per 1000 revoliucijos kalinių: vyrai, moteris, vaikai. Nedaug iš jų teisės gyvais. Ispanijos „tiesdarybė“ balsiai greitai triusias. Kas ryta vos aušrai prabreškus kalejimo muriniams kiemė aiudojā šuviai; gusiai pasigirsta perveriantis klyksmas arba ilgi vaitojimai — o po amžuviai. Nuo jų krinta mirtin pasmerkti revoliucionieriai...“

Kas tad moka šitą kruviną kainą už nevykusią revoliucią?

Liaudies sunys ir dukteris.

Rusija. Moksleivių ir jų ištaigų valdžia nenuleidžia iš savo akių. Pereitą savaite Varšavoje policija apsupė žinomą mokyklų ištaigą — „Sel-pimo Draugija“ beturčių lenkų mokinį, padarė kratas jų valdybose ir pačią instituciją uždarė. Sita sajunga Lenkijos beturtei jaunuomenei nesykį buvo išgelbėjimo valtele ir turėjo jau apie 184 skyrių provincijose. Matomai valdžia nenorė, kad iš beturčių daugintusi inteligencija.

„Tikrųjų rusų sajunga“, dėlei iširutes ir ištvirkimo savo tarpe nebektusi sau užsitikėjimo ir sąnarių, sumanė da vėl pasireklamuoti „politišku žingsniu“ ir parodytis svietui, kad jis da gyva ir „veikia“. Jos vadovai laikę keletą susirinkimų ir nutarę atidengti po visa Rusiją rinkimą parašą, ant prašymo carui, kad išvarytų iš Rusijos rybų N. Miliukovą, žinomą kadetų vadovą, už priesingą valdžiai išsityrąmą laikę jo buvimo Anglijoje.

Anglija. Vokiečių šmékla neduoda ramiai miegoti Anglijos patriotams. Laikrašiuose tolydzio pasirodo

skardesni balsai, skelbianties Anglijai „vokiečių pavoju“. Dabar jau prašneka net dižiunai į tą toną. Štai šia savaitė sujudino anglus lordas Northcliffe, kurs savo dienraščio „The London Times“ įžengiamajame nurodo, kad Vokietija bepaliovos ruošiantis į karą (žinoma, su Anglija); ji apsteliaus Kruppo kanuolių dirbtuvėse milžinišką skaitlių ginklų, prie ko tapę priplatytą 100,000 darbininkų, liejančių armatas, šautuvus ir kulkas dieną ir naktį, neįskriant nedeldienių. Northcliffe atsišaukia nervingai ne tik į Angliją, bet ir į Kanadą: — „budékim!“ šaukia jis. „Kanadičiai — utopistai: jie laiko karą už nuodėmę. Bet ne taip mano vokiečiai. Jie turi puikią armiją ir antrą pasaulioje laivyną. Jie darbštūs žmonės ir nemeto pinigų veltui. Jie eina karén arba gáz dina, kada tik jiems apsimoka. Daugelis girdėti sakant, kad vokiečiai jau dabar rengiasi apkauti Angliją, kiti užpuolimo metus skiria 1912-tus.“

Persija. Nenusisekus sukelti reakecijonierių šachas nusprenaudė geruoju atsižadeti sosto, kurio nebeteko, ir ketinas išvažiuoti visai kur į užsienius. Prie to sako jis prikalbėjusi ir Rusijos valdžia, kurios ambasadoje Teherane šachas ikšiolai gludėjo. Persijos naujoji valdžia nenorinti pasilikti nedékinga savo buvusiam, nors ir netikusiam valdonui, todėl nutarusi duoti jam kasmetas po 180,000 dol. pensijos. Šios dienomis ex-šachas žadėjau ir aplieisti savo kraštą. Prašė laikraščiai, jog šachas važiuosiuos Rusijon ir apsigyvens Odesoje, kur jau esą jieškoma ir vieta jam ir jo šeiminai iš 50 asmenų.

Italija. Apsilankymu Rusijos caro užimta dabar visuomenė ir spauda. Valdžia norėtų carą kuoškilmungiausiai pasitiki ir tuomi užmegztai stiprių saryjų su Rusija tarptautinėje politikoje, bet kitaip į tą žiuri Italijos radikalai ir revoliucinės gaivalai, kurių žionai visuose draugijose sluošniuose netruksta. Iš visų pusų tebesigirdi rustus protestavimai nuo to laiko, kaip tik buvo apskelbtas caro vizitas Italijon. Ir laikraščiuose ir mitinguose, girdisi nelabai švelnus caro linkui epitetai: „būdelis“, „kraugeris“ ir t. p. O ten jau „raudonujų“ abzuose tiesiog nelaukiama svečiu grumoja iškirsia „štuką“. Iš tos priežasties valdžia buvo jau ne tik caro ypatą, bet ir už karaliaus Viktoro, kuris gali papulti į kerštininkų klastą. Todėl susitikimo monarchų vietą valdžios laikraščiai kuone kasdien maino: vieną dieną apskelbia uostą Spezia, kitą Bari, Tarento, Gaetą. Ne vienas nemini Neapolio, kur menama ištikrujų valdonai pasiduosis rankas, nes čia yra stipriai apginkluotas portas ir caras visai publikos neužmatytas gali iš savo jachtos tiesiai karaliaus palociun dasigaut.

Bėda valdonams! Tai ne senovė, kada vergai išskinkę karietuose juos veždavo, o milijonai pravažiuojanties ant kelių puldavo...

Š VISUR.

× Rusijos caras su visa šeimyna rengiasi kelionę į Krymą, kur šiltuose vandenuose tikisi savo ir carienės sveikatą sustiprinti. Buvo ketinęs caras pakelui užsukti ir Maskvon, bet šiomis dienomis tapo sužinota, kad ten revoliucioneriai rengiasi carą nepriekiauti. Todėl esą valdžiai apskelbtai, jog caras į Maskvą nebeužvažiuo.

× „Gazeta Kujawska“ praneša apie naujus emigracijos kelius. Iš Vloclavko apylinių susidare lenkų buriai ir iškeliauoti į pietinę Afriką, į kraštą puslaukinį Zulus. Į pietinį po Anglijos protektoratu. Tenai lenkai ketina įkurti didelę savo koloniją.

× Iš Persijos tapo amžinai išvarysti 15 augštėsių viršininkų, tarpe tų yra ir nuverstojo šacho dėde bei pinigų dirbtuvės direktorių, Hadži Ismael. Mat tapo patirta, kad jie rengia išsaukti Persijoje kontrrevoliuciją.

× Ispanijos valdžia nusprenaudė išsiuisti 12-ąją savo kariuomenės diviziją į Melillą, po generolo Alvarez de Sotomayer vadovyste, idant užbaigtis tremti murinų maištus Afrikoje.

× Nesenai buvusiųose Meksikos potvinuose iššokus Santa Caterina upės vandenims, priėgė 3,800 žmonių. Tos balsios žinios valdžiai patvirtintos.

× Vokietijos valdžia atspaudino vos dabar užbaigtą išdarbijų statistiką, pradėtą 1907 m. Viso Vokietijoje yra: 4,025,591 įvairių fabrikų, darbaviečių ir pramoniją, kuriuose dirba 14,348,389 asmenų, kuo dėl progų imties už darbo. Inžinieriai ėmė tirti ir atrado, kad Dunojaus dugne visotinu išžioginimui laukų ir ant vandens įtaisytu fabrikų Hege klonyje. Virtembergio žemdirbų ir fabrikantai šaukė į badeniečius, kad ištirtų kas jų pusėje vagiai iš Dunojaus vandenį, bet nesant iš to nuostolių badeniečiams šie nepaisė. Buvo nemažai barnių tarpe abiejų valstybių, iki ant galos šiemet pradėjo vanduo sunkties ir Virtembergio pusėje, kuomi dėvė progą imties už darbo. Inžinieriai ėmė tirti ir atrado, kad Dunojaus dugne praplyšę skylės, per kurias išėina vanduo nezinomais keliais. Ir jeigu abi susitaikė minėtos valstybės neišras buvo sulopyt Dunojaus dugno, tai neužilgo garsinė upė sau išsekis ir anoms atnės neapkinuojamą pragaištį.

× Rugpjūčio 7 diena buvo labai nelaiminga Francijos orlaivių istorijoje, nes tą pačią dieną nukrito dvi skraidomosios mīšinės: viena Paryžiuje, su oralaivininku Lefebvre, kita Milane — su Possi. Abu lekiotojai užsimušė.

× Pas grąpą Levą Tolstoju, jo dvarelyj Jasnoje Polianoj, padaryta buvo krata. Krėtė policija. Areštavo privatių Tolstojo sekretorių Gusievą, už platinimą uždraustąjų Tolstojo raštą ir ištremę į Permos gubernijon.

× Lvove pasimirė Boleslavas Anc, žinomas lenkų rašytojas ir buvusis sanaris žmonių valdžios, iškortos po 1863 m. lenkmečiui. Anc buvo 68 metų senumo.

× Nepaprastą atsitikimą praneša laikraščiai iš Poznaniaus. Ant gelžkelio stoties Komarna, stoties viršininko Sembacho mergaite iškrido gerklė musiai ir pateko į kvėpavimo kanalą. Staiga užginausė mergaitės kvapas ir krito ant žemės pajuodusi.

von visus pinigus buvo lygiai \$50,000.

× Britiškoji svetimkalbės Biblijos Draugija savo 105-me pranešime sakos greitu laiku biblijos busią atspauzdintos visose pasailio kalbose, kurios tik yra žinomos. Permai Londono buvę atspauzdintos biblijos 418 įvairių kalų, šiemet vėl šeš vertimai prisidėj. Viso permai išspauzdint 6,000,000 egz. B. blyjos platintojams esą gana sunku. Permai keletą jų areštavę už šnipus Nicragua'o, apvogę Burma'o, o Vokietijoje socijaldemokratai labai išjuokę; Peru respublikoje vietiniai kunigai išvijojo platintojus iš kaimų ir jų biblijas sudeginę; filipinuose gavę akmenis mušt, o Beldžiastanė tik ką nežmušę mužulm-nai.

× Nepaprasta priežastis pagimde barnius tarpe dviejų Vokietijos valstybių — Badeno ir Virtembergio. Dalykas tame. Per abi šitas šalis pereina mūsų dainose minavo jama upė — Dunojas. Paskutiniuose laikais Dunojas pradėjo eiti kas metas seklyn ir taip patirta, kad Badeno pusėje kaži-kur vanduo įsunkia į žemes greitumu po 4,000 gorių ant minutės. Pačiam Badenu tas nieko nekenkė, bet užtai Virtembergui grumojo visotinu išžioginimui laukų ir ant vandens įtaisytu fabrikų Hege klonyje. Virtembergio žemdirbų ir fabrikantai šaukė į badeniečius, kad ištirtų kas jų pusėje vagiai iš Dunojaus vandenį, bet nesant iš to nuostolių badeniečiams šie nepaisė. Buvo n

Pribuvęs daktaras tiek teper darė, kad pasakė, jog mergaitė jau mirusi. — Pavojinga išsižojus kvėpuot. Hygiena nurodo kvėpuoti nose.

× Cernovičiuose suėmė 6 šius pirkiautojus „gyva preke“ (merginomis). Vienas jų jų, tūlai Chudila buvo jau kelių sykius už tai nubaustas. Jis apsivesdavo su mergaitėmis ir parduodavo jas paleistui namuosa. Su jais rado čielą bureli merginų, suranekiotu Lenkijoje ir jau suruoštū išsiuntinėjimui laivais į Kyntus, Brazilijon ir Argentinon.

× Neužilgo Leipcige atsibus visos Vokietijos socialdemokratų kongresas, aptarimui naujos taktikos persimainius šalies politikai po iširimi Biulovo ministerijos. Kongrese dalyvaus ir lenkų socialistų partija (P. P. S.), kurios, anot newyorkiečio „Robotniko“ esą sėnarių Vokietijoje 638,300.

× Uždengta administratišku budu „Literatų ir Mokslo vyrų kasa Peterburge“, turėjusi 300,000 rb. kapitalo ir sušelpusi kasmet po 50,000 rb. neturtelių raštojus. Kasos pirminku buvo Dumos atstovas Kuzmin-Karavajev, o jos sėnariuose buvo apie 800 ižymesnių rusų literaturos atstovų.

Laiškas iš Lietuvos.

... Kaune „Saulės“ kursai padarė man nelabai malonų išpujį. Kursistai, kurie pastoja ten neišsilavinę, neapskaite ir šiurkštūs, tai tie ir išstoja beveik tokiais kokie buvę. Mokyti vaikus skaitymo ir rašymo, gal ten ir gera galės — nežinau. Kurie pastoja daugiau išsilavinę, tai ištū išeina ir labai puikus mokytojai, bet — deja! kad tų išsilavinusių visai mažai téra. Pernai, buk daugiau buvę išsilavinusių mokinį, o šiemet! — gaila net žiureti į busiančius Lietuvos mokytojus. — Didesnė dalis kursistų — stuobrai, o ne mokytojai.

Kaune dabar yra rengiamas lietuviškas muzėjus. Susipažinu su jrengėju to muzėjus p. Daugirdu — puikus žmogus. Priadėjau jam, ką galėdama, siušti muzėjūn, nors kol kas, mažai tegalėsi nusiūsti, bet vis gi stengiuosi kuom nors prisidėti.

Tuom tarpu pagyvensių Užnenuose kol prasidės mokslas Ginkunuose. — Ačiu labai už atvirutes; aš vieną sau pasiavinau. — Nieko sau, sympatiškas jųsų burelis-chorelis. — Daug viso gero.

E. V.—tē.

ŠA MERIKOS

Pasimirė Harriman. Rugsėjo 9 d. pasimirė milijonierius ir Amerikos gelžkelio magnatas, Edward Henry Harriman, 61 metų senumo. Jis gimė Hempstead, L. I. 1848, bieino kunigo šeimynoje, kuri dėlei neturto negalejo buviančio turčiaus nei tinkamai į mokslus išleisti. Vienok ga-

bus vaiketas jau 14-kos metų buvo raštininku ant Wall str., 22 metų jau nusipirko sedyne Mainų Virbėje (Stock Exchange), 35 metų pasiliuko direktoriūm pirmojo gelžkelio, o dabar jau valdė trišaką milžinišką kelių sistemą 70,000 mylių ilgumo ir prigyveno kapitalo į \$80,000,000, su 100,000 žmonių po juom dirbančiu. Milijonai vienok pagadino skily, išsimetė vidurių nemalimo liga, išbandę visas medicinos žvaigždes Amerikoję, buvo išvažiavę gydyties Europon, bet ta pati radęs ir tenai, gržo namon į savo dvarą Tower Mountain, ties Arden, Orange paviete, N. Y. ir pasiskyrė su svietu keikiamas neturtelių, užtai, kad buk Harrimanas prisidejės išsaukti pereitąjį krizę. Laidojant Harriman, 12 rug. visi tos sistemosgelžkeliai sustojo jude, traukiniai vaikščioja gėlauniai aptaisyti.

Laimėtas plieno streikas.

McKees Roks, Pa. Pres sed Steel Car Company susitaikė su savo streikuojančiais darbininkais; išnėdėl visi streikieriai pradėjo gržti prie darbo ir kraustyties su savo šeimynomis į kompanijos namus, iš kur buvo išnesti. Streikas esąs pilnai laimėtas, išsimant to, kad kompanija nebeduosianti darbo šešiemis darbininkų vadovams, streiko komitetui, bet tie ir patys negržta. Darbininkai atgavo tokią mokėjimo sistemą, kokia buvo dėl prieš 1907 m. — Šiomis dienomis jau paskutiniai streiklauzai išsinešinė iš darbaviečių.

Sing-Sing apdegė. Per eitą savaitę naktovidy užsidegė garsus kalejimas Sing Sing. Gaisras buvo jau išsimušęs plačia pašvaiste ir visame Osining kaimely pakilo nepaprastas ermyderis, paėjus paskalui, kad iš kalejimo išstrukė daugelis d'idelų piktadėjų.

Ugnis vienok greitai pasisekė užgesyti, ir ar ištikrė, kalnai pabėgo, viršininkai da neskelbia. Nuostolių nedaug tepadarė, neskaitant biskų apdraskytos begesinant redakcijos laikraščio „Vilties Žvaigždė“, kuria leidžia kalejime ir palaiko visi New Yorko valstijos kalnai.

Tai ne pasaka. Omaha mieste ramiai sau gyveno lenkas ateivis, Jonas Panuška, jau kokie 30 metų atgal čia atkeliauva ir išigijęs gatvešlavų darbą su \$1.75 ant dienos, manė čia jau ir gyvenimą užbaigtai. Bet štai vieną dieną gauva iš Varšavos žinią, kad pasimires jo tolimas giminaitis, kuris turėjo grafo titulą bei milijonus kapitalo. Ir viskas šitas biednam Panuškai, kaip arčiausiam giminėje, išpuola paimit. Panuška nežino, ką dabar su grafo titulu daryt, vienok bandysią gržt Lenkijon ir gyvent aristokratu. Kaip tik pasirode laikraščiuose šita žinia, tuo atsišaukė šešios turtingos amerikonekos pasisiulydamos už jo tekėsią, kaip už grafo. Senukas Panuška tik juokišasis ir glostas plikę.

Amerikos farmerių plėtimasis. Pastaraisiais laikais Amerikos farmeriai pradėjo

skverbties į užsienius, ypač Kanadon. Sulyg valdiškų suskaitų vien tik šiemet išėjo Kanadon apie 70,000 amerikiečių farmerių, užimdami supirš \$70,000,000 vertybės laukų.

Gaisrai išviojo gyvates.

Netoli Newton, N. J., Susexpaviete jau du mėnesiu laikodega girios. Paskutiniu laiku pradėjo iš liepsnojančių girių ir raistų bėgti mėliai išvairių gyvacių, kurios pasklidpo apylinkių kaimus bei farmas ir sukandžiojo labai daug žmonių. Kaimiečiai, neįmanymadi nuo kirmių apsiginti, jieškojo nors vaistų įgeltnosis išgydyti. Dabar išradę pasekminges vaistus: prie įgelto vietos pridedą sukrumtyt tabako, o vidun gerą oboline gira.

Goldmaniutė baimė nesa.

Aną nedėldienį iš Bostoną atvyko anarchistų agitatorka Emma Goldmaniutė su savo palydovu ir prakalbų surengėj D-ru Ben Reitman. Jie užkliuvo pakeliui į Burlington, Vt., kur policija neleido surengti mitingo. Apsiostojus jiedviem Northingham hotelyje, vienas hotelio svečių tą dažinojės baisiai nusigando ir puolės prie telefono, pranešti policijai, kad anarchistus areštuoti ir nedaleistų jiems Bostone skaityt lekcijos. Bet slaptos policijos biure jokiu budu nesurasta įstatymo, ant kurio remianties galima butų anarchistus areštuot.

Taip ir dave valią.

Bažnyčia mokina kyšių. Hazleton, Pa. vokiečių liuteronų pastorius Schlenker apgarsono po apylinkes, kad kiekviena mergina gausianti dovaną, jei nedėlio atsives bažnyčion du vaikinu. Dovanoms busiā dalinamos skrynutės cukerkų.

Užmušimas caro ant scene. Newarko, N. J. rusai socijal-revolucioneriai pastatė vjetiniame Columbia teatre rusų kalboje dramą: „Užmušimas Aleksandro II, Rusijos caro, kovo 1 d. 1881 m.“. Prie dramos figuruota buvo šios istoriskos ypatos: Željabovas, Zofija Perovskaja, Kibalčicas, Rysakovas, Hesse Helfmanas, Michailovas, caras Aleksandra II, Pobiedonoscevas, Louis-Melikovas ir kiti.

Anarchistai grumoja. Chicagos slaptosios policijos kapitonas apturėjęs du laiškų, kaip policija mėna, anarchistų rašytus, kuriuose grumoja prezidentą Taftą nudėja, jei tik šis pakeliui į Rytus užsukiasi Chicagon.

Orlaviams plantacijai. Springfield, O. Broliai Wright igijo 700 akrų išskintų krumų žemęs, ant kurios rengia didelį orlaviavų sodą.

Taftas už sufragizmą. Prezidentas Taftas apskelbė, kad jis pripažįstas moterims tiesę lygybę ir maną, kad neužilgo jos turės tiesą balsuoti.

1910 metų surašai. Ateinančiais metais, nuo balandžio 15-tos bus padarytas visuotinas surašymas Amerikos gyventojų, imant drauge ir Havaikiškas bei Porto Rico salas.

Sitas surašymas bus iš eilės trylikas, kokius Amerikoje kas dešimtis metų daroma. Ateinančiamis surašams prezidentas ir jo pagelbininkai nuskiria apie 65,000 liaudies skaitliuotojų, tai yra daugiau ant 11,000, negu buvo 1900 m. surašams. Iš miestų, turinčių jau suvirš 5,000 gyventojų ir augsty, skaitliuotojai turės priduoti Cento Biuran surašus per dvi savaites, iš mažesnių vietų ir laukų — per 30 dienų.

Kova už polius.

Niekas taip dabar nejudina Amerikos, o ir viso pasaulio gyventojų, kaip atradimas šiaurinio poliuoso per du amerikonus: Dr. F. Cook iš Brooklyno ir komandierius R. Peary, kurie abu savinasi atradimo garbę ir subaisia vienais kito neapykanta žodžiuojasi — Cook da tebe viešėdamas Danijoje, o Peary da budamas ant Labrador pusilio. Suprantama, abudu turi savo šalininkus, kurie ir gi ėdasi per laikraščius už savo idolus. Bet katras iš jų dviejų tikrai atrado poliuos, sunku žinoti, iki kurių kelione nebus ištirta per mokslo vyrus ir šiaurės žinovus, ir pakol jie abu nebus akyliai iškvosti. Dabar jų abiejų laukama Amerikos ir bus patrauktis vi suomenės sprendimui.

Dr. Cook buvo išleistas šiaurėn 1907 m. vasarą per tulą New Yorko piniguočių John Bradley ir sakosi pasiekęs šiaurės poliuos balandžio 21, 1908, įsmeigęs į ledyną Amerikos vėluvą ir pakavoje leduso metalinę dudelę, kurią jėdė trumpas aprašymas jo kelionės. Žinoma, nei vėl užsuo nei dudelės nieks negali rasti, nes ten ledai amžinai plaukia į rytus, o sausžemio ant poliuos visai nėsa — plynai ledynai.

Kom. Peary jau 23 metai, kaip tardo šiaurės arktinį pašvieti, o paskutinę kelionę į poliuos išsirengė, su pagelbą New Yorko dienraščio „Times“, liepos 6, 1908 m., tai yra, kada Cook, anot jo, jau buvo atradęs poliuos ir gržto atgal. Taigi Peary da suspėjo nukakti iki poliuo, atrasti jį balandžio 6 d. 1909, ir sugriždamas atgal tik trimis dienomis nebeprivijo Cook'o, kurs iš šiaurės kelio nės tik ką buvo pasiekęs civiliuotai svetainė.

Rusijos pabégėlius išda. Anuomsyk rašėm apie atplaukusius valtelėmis Rusijos ištrėmtinius į Alaską. Viesus juos, išsimant tris, mūšių valdžia paliepė sugražinti Siurijon.

Aukos švedų streikui. Iš Švedijos gauta telegrama į vietinę amerikonų socijalistų partiją, kad paremtų pinigais tenuais tebeinanti generališkai streiką. Vieni švedai tuoju sumetę \$1370,00, paskui paleista rinkikus aukų po visus miestus.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Boston, Mass. (Panaši žinutė jau tilpo prieš 10 dienų num. „V. L.“, kaip pirmiau gauta. Vienok del palyginimo, kaip pas mus ži-

nios rašosi, patalpinam ir šią Geistina, kad visi taip rašyti, kaip zemiau einanti.)

29 d. rugpjūčio čia buvo surengtos prakalbos, paminėjimui 40 metų sukaktuvij liečiavimui imigracijos Amerikon. Kalbetojai buvo keturi. Pertraukose griežė muzika ir daina choras. Besiklausydamas prakalbų užsirašiai keletą minčių visų kalbetojų, todel aš jas čion ir paduosiu; štai:

E. Vaiciunas. Perstatytas kaipo Valparaiso universiteto mokslo slėvis. Pradėjo: — „Kalbėsi apie naudą visai žmonių, bet gaila, kad aš neprisitaikęs (tur buti neprisirengęs). — Matote, kaip gatvėmis vaikščioja kitos tautos su padomis (tą dieną buvo italių kažinkokia paroda), bet mės to dar neturime. — Gal bučiau ir neatejės, bet penki metai nemaišiu lietuviško susirinkimo, tad atėjau; gavęs plakatą įėjau Salem gatve, norėjau žydelių pamatyti; žinau, kaip jie mus apgaudinėja, nes jie labiau tautiškai pakilę. — Lietuviai, kurie yra prasimokinė, šluostas darbininkų prakaitą. — Daug yra gamto elementų, bet mės žinome tik vieną trečdalį. — Lietuva nyksta todėl, kad stiprios darbo jiegos apliečiai; septinta dalis lietuvių iškeiliauja į Lietuvos ir kas metas apie 10,000 vaikų gimsta kitur ir iš tokios pusės tautai yra didelis nuostolis.

Aukų mokyklų vadovėliams surinkta \$55.91. — Tai viskas, ką aš patémijau.

A. Z.

Ft. Hamilton, Brooklyn, N. Y.

Cia yra Jungt. Valstijų pajėgos tvirtovė, sergianti New Yorko prieplauką. Garnizonas susideda iš šešių šimtų nuolatinės kanuolinkų (artileristų), tarpe kurių randasi apie dešimtis ir lietuvių.

Tarp lietuvių kareivių kai kurie jų gana apsiskaitę vyrukai, prijaučia ir šelpia lietuvių pirmievinį judėjimą, gali atitikti, jie kiekvienas paskirai turėti vis kitokį supratimą, toli neviendotas pažvalgas ir elgiasi pavieniai, (kits da ir visai nudoada nėšas lietuviu ir netur jokio susirimo su kita!

Abelnai vis gi didelė mažuma čianykiščių kareivių tedraugojasi su lietuvių. Priežastis, — užsikritimas jų paprasta žemesnių amerikonų yda: „Having good time“ (jieškojimas smagaus laiko) vadinas praleidimas jo smulkėse ir blosgos garbės namuose, o to pa-

sekme yra: fiziškas ir dviškas nupuolimas, o naudos jokios.

O galėtų jauni kareiviai išėti į gerus žmones, prasiskinti gyvenimui kelia, nes tam tikslui yra gera proga — apylinkėje labai daug visokio laipsnio, privatiškų ir liaudiškų mokslainių, ir mokamų ir dovanai, taip gi turi kareiviai laiko, apsirėdė ir sotqs. Ko bereikėtų. Tik šviesties.

Susipraskim! Susipraskim!

Kareivis.

New Haven, Conn.

Darbai čia eina vidutiniškai, bet iš kitur pribuvusiems darbas beveik sunku gauti.

Rugs. 6 d. atsibuvę balius su teatru ir t. t. parengtas Vytauto Dr-stės; vaidino

„Audra Giedroje“. Žmonių prisirinko veik pilna svetaine; daugelis atvažiavo ir iš aplinkinių miestelių. Lošimas nusidavė vidutiniškai. Tarpe aktų skambino ant piano B. Montvydaitė ir griežė ant smuiko P. Butkiutis.

P. M. G.

Philadelphia, Pa.

Pas mus jau prasidėjo lietuvių baliai. Rugsėjo 6 d. buvo jų visame mieste net tris. Ant vieno iš jų teko užkluti ir man. Tai buvo balius-koncertas, parengtas draugystės „Lietuva“. Koncertinė baliaus dalis buvo tai perstatymas Br. Vargšo dramos „Pirmi Žingsniai“. Per visą lošimą balsiausiai trenkė apatinėje salėje ir esant pilnai betvarkei viršutinėj. Apatinėje salėje beveik visą laiką girti dainavo ir šaukė, kiek tik išneša gerklę, o viršutinėje publika šnekėjos, šviliavo, kresėmis beldė bei aplodiravo nelaiku, taip kad norinčiam girdeti artistų ištariamus žodžius prisiėjo kuonės ant scenos pas pačius artistus. Niekurie taip ir darė. Idomu, kodėl baliaus gaspadoriai ir draugystės prezidentas nei kiek nebande padaryti tvarką. Artistai kiek mėsi iš judėjimų ir šiaip-taip puse ausies sugraibytų žodžiu lošę gana gerai. Dekoracijos nelabai atsakė perstatymui visų dramos scenų; bet šiuo turėjo pasirūpinti korporacija „Lietuviškosios sales“, kurioje buvo ir balius. Korporacija pastāčius tokiai puikių salė gali ir įtaisyti reikalingas scenai dekoracijas. — Abelnaai publikos žymi dalis likosi nelabai užganėdinta baliaus tvarka. Artistai gi gavo puikų pamokinimą, jog lošti Richmonde ir dar girtai publikai, tai veltus darbas.

Varguolis.

Boston, Mass.

Rugsėjo 7 d. tapo areštuočiai „Keleivio“ leidėjai — Gegežis ir Michelsonas. Užsiestačius kavejios \$1000 tapo paleisti, o ant rytojaus buvo pašaukti distrikto teismui, kame pasirodė, jog So. Bostono Courtas negali teisti, todėl palaudo byla į Bostono Grand Jury, kuri atsibus 10 d. spalio. Areštuotuosius skundė Ant. Gurkdaunis už apšmeizimą per laikrastį. 35 num. „Kel.“ vietinėse ziniose tilpo trumpa G-nio biografija, kuo mi Gurkdaunis pasijuto įžeistu, nes ten buvo pasakyta, jog jis sušaudė Rusijos žandarus pabėgo Ameriką. Jis teisme ir statė apie tą sušaudymą ant pirmos vietas bei gynesi, jog jis netili, kad nešaudės jokių žandarų, bet niekam nei nesigyrė apie tai. Priešingos pusės buvo pastatyti 3-ijs liudininkai, kuriems Gurkdaunis net pasididžiuodamas girdavė sis, kaip jis vieną žandarą nusovės kokioj tenai tvirtovėj, o antra — giroj, ir tokiu budu teismas negalejo teisti Gegužio su Michelsonu, bet paleido į augštesnį teismą. Kaip nusibaiga, pranešiu toliaus.

J. P. Raulynaitis.

Paaiškinimas.

34 nr. „V. L.“ tilpo žinutė iš Waterbury, Conn. mano vardu pasirašyta. Ta žinutė be mano žinios tapo pagarsinta iš mano privatiško pasiūnėjimo ir laisko. Aš nenorėjau apskelbtai laikraštin' apie kun. Žilinskio su kun. Saurusaičiu prietikius, nes aš pats tik nuo žmonių girdėjau ir negaliu tikrint, kad tai teisybė.

A. Stankevičius.

Vietines žinios.

— Brooklyne apsigyveno Daktarė Ald. Jankauckienė ir greitu laiku atidarys ofisą po nr. 265 Berry str.

— New Yorke susiorganizavo rusų salaveišių skyrius. Anadien jų sąnariams padarius mitingą ant gatvės ir pra-dejus rusiškai giedot religiškas giesmes, apstojo burelis jaunužydelių, taipgi rusų, ir emė šviliavauti bei šukaut. Mitingas išiširo, bet jo vadovas areštavokelis žydelius. Kadangi pas magistratą nei vieni nei kitis negalejo gerai angliskai kalbėt, todėl magistratas visiemis paliepe išeit laukan.

— Rugsėjo 6 d. pripuole „Darbo Diena“, kurioje New Yorko ir Brooklyno organizuoti darbininkai išejo ant gatvių su milžiniška paroda. Vaikščiojo su vėliavomis, uniuojančiomis ženklaus ir muzike septynių divizijos darbininkų, iš visokiu amatų, viso apie 40,000 žmonių. Parodoje daug buvo matyties moterų — tai „Women's Trade Union League“. Jos turėjo ilgus baltus, ore plavesuojančius kaspinus su parašu: „Mums už lygų darbą, lygios mokesčias!“ Zecerių užnija nešesi žemės globusa, ant kurio prie šiaurinio poliuso švytravo parašas: „Dras Cook taipgi buvo zeceriu“. Sulyginus šiu metų „Darbo Šventę“ su pernykste, matosi didelis skirtas: pernai ant darbininkų veidi buvo desperacija, šiemet — išvaidza rimta ir pilna vilties savo galybėna, kurią organizacija suteikia.

— Ateivų komisijonierius William Williams atstatė vienas tris moteres inspektore, kurios nuo šešeto metų egzaminuodavo ant Ellis Island laivais atplaukusias moteris. Dabar tą maloną darbą atlikia vyrai inspektorai.

— Cunard linijos garlavis „Mauretania“ vėl pralenkė vieną kūtus laivus plaukiojančius tarpe Amerikos ir Europos, nes rugs. 9 d. pribuvė New Yorko uostan iš Liverpoolio teplaukės vos 4 dienas, 11 valandu ir 35 minutes.

— Tarpe kitų svetimtaučių atvykstančių New Yorkan dažnaujanti Hudson-Fultono jubilejoje, pribuvė ir Japonijos mikado (karaliaus), pusbrolių princas Kuni-storas, mažiuos, bet žvalus vyras. Angliškai maža temoka.

— New Yorko bravarninkai susitarė nebepardavinėti gérinė į paleistuvystės namus ir jų gyventojams. Doros Draugija draug su brav-

uinkais surašysianti visus tokius namus ir tuos surašus išsiuntinėsi po saliunus.

— Rugpiūčio mėnesiją atplaukė Ellis Island ateivų 74,000.

— New Yorko, Brooklyno ir apylinkių lenkų draugystės nutarė viešai dalyvauti Hudson-Fultono apvaikščiojime. Parodon eiti įtaisysią sąnariams tam tikrus vienodus siurus ir keprūties.

— „Jaunų Krikščionių Draugija“ atidengia New Yorke orlaivių mokyklą, ant 318 W. 57 gat.

— Vietinė amerikonių socialistų partija jau įsteigė rinkimų kompaniją. Išleido apie 150,000 atsišaukimų įvariose kalbose (apart lietuviškos) ir kasnedel padaro ant gatvių po 40 mitingų.

— New Yorko „Tribune“ apskaito, jog ateinancioje Hudson-Fultono celebracijoje dalyvauja apie 5 milijonus žmonių. Kaip žinome jau, apvaikščiojimai prasidėjo mėnesio 25 d. ir prasidėti spalio 9-tai. Jubilejaus programa bus sekanti:

25 rugsėjo: pasiseikinimas amerikoniškų karės laivų su atplaukusiais laivais iš kur tur ir paroda ties 110 gatvei ir Riverside Parku.

Nedėlia 26: įvairiose bažnyčiose pamaldos ir istoriški pamokslai.

Panėdėlis 27: valdiškas priėmimas iš svetur atvykusių svečių, taipgi atidarymas lenktynių oralavaias.

Utarninkas 28: istoriška paroda ir pažantas, visoms Brooklyn, New Yorko ir svečių tautystėms dalyvaujant; procesijos su parašais ir paveikslais ant paparčių ir kilnojamų tobylių apie įvairius istorių atsitikimus iš gyvenimo aborigenų (pirmutinių gyventojų) t. y. indijonų, ir ateivų — vo kiečių, anglų, kaip revoliucinių taip ir amerikoniškais laikais.

Serėda 29: sportai ant upių ir prieplaukose, ties Riverside Parku ir Yonkersu, generališki paminėjimų egzaminai visose apšvietos įstaigose po visą valstiją; padėjimai pamažių įvairiems paminklams per visą valstiją, vaikų pokylis Richmondo priemiestyje; valdiškas priėmimas svečių prie tvirtovės West Point.

Ketvergas 30: militariška paroda Manhattan'o priemiestyje, dalyvaujant Jung. Valstijų armijai, laivynui, marių korpusams, nacionališkajai gvardijai, laivyno milicijai, veteranų organizacijoms ir jureiviams bei kareiviams nuo svetimų laivų.

Pėtnyčia, spalio 1: jureivios parodos, karės ir pirklybos laivų, ekskursijų garlaiviai, etc. dviems dalimis: viena išplauks iš New Yorko, kita iš Albany, ir susitiks Newburge. Ceremonijos ant nudirbtos žeglinio laivuko „Half Moon“ (Puse Mėnulio), kuriuomi kapitonas Henry Hudson, 1609 m. rugpjūjį, atplaukė dabartinian New Yorkan ir

KAIP BLAIVUS--TIKRAS GYVENIMAS VEST?

(Žiur. dar ir 36 nr. „V. L.“)

Mankštymasi ir atilsis. Sveikam gyvenimui reikalinga yra darbo ir atilsio lygvara, — tas lytisi lygai darbą fiziškai, lygai protiskai. Abelna kiekvienas kuno raumuo privalo kasdien buti pamankštoma.

Raumenų mankštymas (exercise) reikalauja atidžios ir privalo buti tai daroma gana smarkiai. Vienok mankštymas turi buti kai-po žaislė, o ne kaipo alsinantis darbas.

Geriausiai pasimankštymai yra tie, kurie pabikština (stimuliuoja) širdies ir plaučių veiklumą, kaip št: greitas vaikščiojimas, bėgimas, kalnais laipojimas ir plaukymas.

Idant geroje tvarkoj atliktų savo veiksnius viduriai ir visi pusiaujo raumens, reikia sumanai mankštysti strėnas ir nugara. Todėl ar tai stovint ar tai sedint mankštysties, visuomet stačiai laikykies. Sedint reikia už nugaro užkimti jos įdubon priegalvę ar kita ką minkštą. Supamos kedės yra taip gi gera pabuklė pusiaujo raumenų mankštymui, jei tik gludžiai ir minkštai nugara gauna atsiremt. Kvėpavimo mankštymas, ar tai desėtkus sykių patraukiant per nosį orą ar tai kitokiai stipriaus kvėpavimais, labai gera priemonė pavartyti sparstyti gislių veiklumą ir išsklaidyti supuolusį kraują. Šito mankštymo nei vienas žmogus privalo neapleist.

Pajutus nuoilsis reikia veikiai mankštymas palauti, nes tuomet jau, vieton naudos, kune pasirodo nuovargio nuodai. Tuom gamta mat duoda ženklą pasilsėt. Jei kas tinka vartoja dietą ir orą, tai jis daug ilgiau nepalista.

Negana ilsetės, bet reikia moket ir tikrą atilsį tuomi apturėt. Pagalios net mankštymosi laiku galima pasilsėt, jeigu tik mokési sunaudot kiekvieną, nors ir mažiausį sustojimą, judejimo pertrauką; štoks polsio minutelių susigaudymas duoda spękų ilgajau mankštysties. Bet jeigu kas jaučiasi pailsės, gerai daro, jei po mankštymosi tuojuo prigula.

Ta pati pasakysim iš apie proto atilsį. Pirmaisiai — reikia vengti sielenių, apmaudo, baimės, susijudinimo, neapykantos, pavydo, liudesių ir visko to, kas prislėgia ar suteršia minties blaivumą. Šitas galima atsiekti ne vien ant visko ziauraus užmerkiant akis, ne vien tik ignoruojant viską, kas juodu debesiu ant minčių nuslinksta. Slaptybė proto hygienai tuno jojo (paties proto) pakraipoj. Su lyg hygienes reikalavimų žmogaus upas turi buti visuomet skaistus, optimistiškas *), pilnas vilties; kadangi tuomi žmogus netik savo sveikatai stiprina, bet pagalios eina prie augštėsio tikslo, dėlei kurio mės ir sveikatos jieškome, — prie tobulosios pasaulyo grožybės-linksmės.

Be to kiekvienas privalo saugoties nuo užskritimų, sielos ir proto užnuodijimų, bei kitokių pavojų; tuomi ir gi daug protui ramybės ir atilsio gaunama.

Patartina yra kiekvienam žmogui retkarčiais duoties save išsegzaminoti sumaniam daktarui. Jei pasirodo nukrypimas sveikatos iš vežių, reikia nevilkinant gydyties. Ant pagalbos reikia pridurt, kad rupestis vien tik save sveikatai tai da negalutinai žmogaus pareigai. Reikia prisdėti į viešus judejimus, kurie reikalauja hygienes pagerinimų miestams, valstijoms ir visai tautai. Tas kiekvienam turi gulėti prie širdies, nes jis turės tokį orą, vandenį ir maistą, kokį vyriausybė pagaminis. O kas vyriausybė prie to privers, jeigu žmonės tylos?

Visos augščiau nurodytos gyvenimui taisykles yra labai svarbios. Ir iš jų galima susilaikti pasekmis tokius, veizint kaip jas pilys. Ypač jei mažai atsižvelgs žmogus į oro naudojimą ir lėtą maisto sukrumytą, tai jis galės šiomis taisyklemis kaip-kada ir nusivilti. Bet jeigu visas šitas taisykles teisingai žmogus

*) Optimizmas — tai doktrina arba mokslas, aiškinantis, kad viskas pasaulyje randasi dėl gero ir todėl nėra nieko blogo, kas neišeina ant gero. Optimizmu priešinasi pesimizmas, kuris tvirtina visai atbulai, betent pasaulyje viskas linkstas prie blogo ir visas pasaulis abelai niekam vertas.

sekis, ypač jei labiau atsimins apie tą, ko daznai žmonės nepaiso, tai yra — sergėsis perne, lyg nuvarginti save fyziskai ar protiskai, tai galės dvilinkai pailginti savo gyvenimą ir dvigubai padidinti savo veiklumą bei padauginti savo darbais naują ir sau užsiganėdinimą.

Reikia neužmiršti, kad „humanikultura“ — žmogaus kultura turi savuosius įstatymus, taip-pat kaip ir agrikultura, hortikultura bei gyvolių auklejimas, ir reikalauja tuos įstatymus pildyti.

Kregždunaitis.

Esperanto kalbos pletojimasi.

Nesenai laikytame vokiečių „Raudonojo Kryžiaus“ veikėjų susirinkime, Drezdeno mieste, pripažinta neišvengiamu ir reikalingu įvesčiai į šią draugiją dirbtinė tarptautiška kalba — Esperanto. Šitam pritarė japonų, belgijiečių, ir kitų kai-kurių tautų atstovai „Raudon. Kryžiaus“. Nelabai taip senai Francijoje susivėrė draugija platinimui Esperanto kalbos „Rd. Kr.“ organizacijose. Nėra abejonės, kad šitoje srityje, kur ypač reikalinga viena bendra ir lengvai išmokstama kalba, Esperantas sparčiai išsiplėtos ir pasklisis platesniame pasaulyje. — Drezdene (Saksijoje) nepersonai įsteigta mokslinė įstaiga, tiesiog pavadinta „Esperanto Institutas“. Cionai rengiama nuolatiniai sistematiški kursai pradedantiems tarptautinio liežuvio mokinties, taip gi ypatinges klosos prirengimui Esperanto mokytojų. Šita institutė vedė žinomas esperantiniams pasviečiui D-ras Šramm. Tuomtarpu šiuos kursus lanko 1500 klausytojų. — Vienoje Anglijos komercijinių mokyklų įvesta reikalautina išlyga butinai žinoti Esperanto kalbą, norintiems įgyti diplomas. Vakarų Europoje, Amerikoje ir Japonijoje nemaža vidutinių ir augšt-snių mokyklų įvedė jau štā tarptautišką kalbą, kai-po nepriverstinė dalykų. Rusijoje gi jau treti metai išguldinėja Esperantą Vladivostoko jureivijos klėsose. — Ir gal ateis laikas, kad bus pasauļyj viena tautų-tauta, viena kalbų-kalba — tai rasi Esperantas.... („Priroda i Liud“?)

Kritika ir bibliografija.

Keletas minčiu apie mirties bausmę. Parašė Pr. Johnson. Brooklyn, N. Y. 1909. pp. 14.

Originalinė Pr. Jonaičio brošiūrėlė apie mirties bausmės ginčus. Parašytā jinai nuosekliai, konsekventiškai, daugiausiai pagal genijaus — Kristaus mokslą, kuris vienas stojo suvargusios žmonijos priešakyje ir paliuoja suodamas ją iš vergijos, apskelbė visuotiną lygybę ir meilę: — „Mylēk artimą savo, kai-pats save. — Gerai darykite tiems, kurius persekioka“ — (p. 5). Mirties bausmė, kai-po įrankis naikinantis piktadarybę (taip mano visokios rūšies biurokratų), yra netik nei kiek nenaudingas, visai nepasiekęs savo tikslo, bet visai priešingas išduodantis pasekmes. Tās pasekmes autorius aiškiai išskaitliuoja; jos žinoti prakalbininkams ir agitatoriams yra butinai reikalinga. Toliaus nurodo, kaip apsaugoti nuo piktadarių, kuomi gydyti toji liga, etc. Nurodymai, visur teisingi ir turės buti draugių įvykinti.

Pr. Jonaitis (Johnson) dar studentas ir mokosi Friburge. Nuo jo mės tikimės sulaukti daugiaus sociologiškų piešinių, ką liudija ir jo pat

H. Sudermann.

Jonas Krikštytojas.

Penkiaveiksmė tragedija su prologu.

JONAS. Ar gi ir tu esi viena iš tų, kurios sako: Meilė augštėnė yra už įsakymus ir aukas?

JAELE (bailai). Nesakiau to, rabbi. — Nori praukti mane nelaimėn prieš kunigus!

JONAS. Taip manai savo širdyje?

JAELE. Rabbi!

JONAS. Jei ateitumet pas mane, mano tyruosna, parodyčiau jums tą, kuris turi suteikti maistą badaujantiems. Cia vargšas esu. Eikite, neturiu čia ka su jumis veikti. (Jaele eina su vaikais prie durų, Jonas duoda ženkla, kad sugrižtu.)

JAELE. Rabbil! (Išeina su vaikais.)

SCENA 4.

Jonas. Juozapatas. Amarija.

JONAS. Juozapatai, kaip senai aš tave pažiūstu? JUOZAPATAS. Pora metų, kada atėjau pas tave krikštyties.

JONAS. Ir dažnai nuo to laiko ateidavai?

JUOZAPATAS. Kuomet gi nebuvali pas tave, rabbi?

JONAS. Neikuomet nežinojau, kad esi batisuvius ir kad tavo vaikai nori duonos. Man rodos, kad aš tečiaus nepažiūstu tavęs, Juozapatai.

JUOZAPATAS. Tai, kas tik geresnio yra manyje, tu žinai. Tu man davei tai.

JONAS. Taigi žinau tik save. Ir nieko taip pat nežinai apie tave, Amarija. Vieną tik žinau — atsiūstas esu — — —

JUOZAPATAS. Rabbi!

JONAS. Sakė butent man viena, kad nepažiūstu jūs... Viena tū, kurių lopose „meilė“... Ir manau... Tečiau, nors ir pažinčiau jūs, nemylėčiau jūsų, bet teisčiau vardu to — kieno vardu? Nežinote?

JUOZAPATAS. Vardu to, kuris turi ateiti, taip monei mus, mokytojau!

AMARIJA (tyliai). Jau antra valanda. Ar ne-pakalbési su juo apie Erodą!

JONAS (artinanties prie jo Juozapatui). Pa-siūčiau jaunesnįjį iš jūsų, kad pajieškotų Galiléje-čio. Kur jis?

JUOZAPATAS. Dar nesugrižo, mokytojau.

JONAS. Noriu Galiléječio... Atveskite man... Žiurkite! mano karaliuje ilisi mano jiega. O nors tarnauju jam kaip netikės indas, — tarnauju jam pagal savo išgalę... Liudijau apie jū — neteisybę? Padariau tai!

JUOZAPATAS. Ištisęs padarei tai, rabbi.

JONAS. Bet ir tasai liudijimas augo mano šir-dyje. Kuomet ateis, ar pasiduos jam?

JUOZAPATAS. Padarys tai, mokytojau, nes Dievas jū atsiūčia.

JONAS. Ar mano dušia nepažino jo, kaip aš nepažinai jūsų... — — —

SCENA 5.

Tie patis. Motiejus.

JONAS. Motiejau! — nematei Manasos?

MOTIEJUS. Ne, rabbi; atėjau pas tave naktį iš Erodo priežasties.

JONAS. Is Erodo priežasties. (Sėdasi nusi-grežęs).

MOTIEJUS. Siunčiau sužinoti iš rumus net ligi pat velykų vakarienės. Kunigai įeidiinėjo ir išeidi-nėjo. Apie ką kalbėjosi, niekas nežino. Jei ateis ant rytmelinį aukų aštuntą valandą rytę, kaip pa-prastai iškilmii dienomis taip daro — jei ateis su mo-teriške — jei tokiuo budu spiaus savo nuodėme žmo-nėmė akysna, pasakyk, rabbi, kas bus? (Jonas nieko neatsako.)

AMARIJA. Negirdi tavęs.

JUOZAPATAS Masto apie Galiléjet.

JONAS. Girdėjau, kad vienas jūsų kalbėjo apie nuodėmę. — Žinote, kokias paprastai pasipuošia nuodėmė rubais, išeidama tarp žmonių sakykite: puikybės — sakykite: neapykantos, sakykite, ką no-rite, aš juoksiu iš jūsų. Klausykite ir įsidėmėkite tai. Labiausiai puošiasi meile.

MOTIEJUS. Rabbi! dovanok! Žmonės laukia tavęs... Kiek tik jū vartosi lovose, laukdami ry-to, visi tik apie vieną masto: teismas — teismas Ero-dui.

JONAS. Teismas Erodi — taip.

JUOZAPATAS. Ir tu turi teisti jū. Ne kas kitas, tik tu.

JONAS. Teisiu jū.

MOTIEJUS. Jū ir jo moterį.

JONAS. Jū ir jo moterį. Abejojate?

MOTIEJUS. Dovanok, jei abejojame.

JONAS (klausydamas durų linkon). Tylėki-te... tai... Manasa... — — —

(Toliaus bus.)

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

čiu už nugaras ir, palenkė galvą, émė atidžiai klau-sities, judindamas šviesius usus. Ant jo galvos bu-vo keistai šviesos plaukai, tartum sidabriniai, biski-gelsvi. Švarus veidas, rimtas, su surauktu kakte, ra-mios akis, rimti tvirtu kuno judėjimai, dailios ir tvir-tai aptemptos puikios drapanos, tvirtas, storas bal-sas — viskas tas gana skyrė Maklakovą, suliginant ji su Saša ir Petru.

— Ar pats kiemsargis nešė čemodanus? — už-klause jis Jevsieju.

— Nesakė.

— Reiška, ne jis nešė. Jis butų pasakes, ar jie buvo sunkys, ar ne... Nešė — jie patiši... — patémijo Maklakovas. Ir paskui pridėjo:

— Tur buti — jis bus!

— Spaustuvė? — užklausė Saša.

— Literatura. Sekantis numeris.

— Na... reikia pasakyti, kad padarytų krata! — rusčiai pratarė Saša ir bjauriai sukeikė, pagrasės kaž-kam kumsčia.

— Man reikia rasti spaustuvė... Gaukite man, vaikinai, raides, aš pats įrengsi spaustuvę — rasiu asilus, duosiu jiems viską, kas reikia, paskui mės juos suimsimi ir turėsime pinigų...

— Nieko sau planas! — sušuko Petras.

Maklakovas dirstelėjo į Jevsiejų ir užklausė jį:

— Ar tamsta pietavai?

— Ne...

Galva mostelėjės stalą linkui, Petras paliepė:

— Valgyk greičiau!

— Kam vairinti liekanomis? — ramiai paklau-sė Maklakovas, prisiartino prie durų, atidarė jas ir sušuko: — Ei, pietus...

— Tu pabandyk, — tėsė bjauriu balsu Saša i Petra, — įkalbėti tam puspročiui Afanasovui, kad jis duotų mums spaustuvę, kuri buvo suimta pernai meta.

— Je-e, — aš pabandysiu! — užsimislėjės atsa-kė Petras.

Maklakovas žiurėjo į juos ir suko usus.

— Inėsė pietus ir kartu su tarnu įėjo kambarių ka-napėtas, patogus vyrukas. Jis mandagiai nusišyp-sojo į visus, stipriai paspaudė ranką Jevsiejui ir tarė jam:

— Mano pavardė Solovjov... Ar girdėjot naujinėnā draugai: ši vakarė Čistovo salėje — revo-luciūnierių vakaruška. Tris iš mūsų tarpo eina ten į tarnus — tarp kitų ir tu, Petruša.

— Vėl aš! — sušuko Petras, ir jo veidas staiga paseno, pikta susiraukė. — Per du mėnesius treti-sykį liokajaus rolo žaisti!... Klausykite... Bet aš to nenoriu!

— Apie tai sakyk ne man! — maloniai patém-i-juo Solovjov.

— Kas tai? Kodėl butinai mane visados į liokajus paskiria?

— Tu — panašus į juos! — tarė Saša, šypsoda-mas.

— Paskirta tris! — atkartojo Solovjov, atsidusė-jęs. — Neprošali butų alaus išgerti, aš Gerai?

Petras pravėrė duris ir sušuko piktas:

— Alaus pusę tuzino!

Ir pasitraukė pas langą, triniodamas rankas, kad net jo pirštai traškėjo.

— Štai matai, Maklakov, — pradėjo Saša,

o pas mus niekas nonori riintai dirbtį, su pašaukimu, pas juos darbas plėtojasi. Vakaruškos, susivaziavi-mai, literaturos daugybė, po dirbtuvės — atvira pro-paganda...

Maklakovas tylėjo, nežiurėdamas į jū.

— Émė kalbėti apvalus Solovjov, tyliai ir maloniai šypsodamos.

— O aš šiandien ant stoties suėmiau mergina su knygutėmis. Dar vasarą aš ją patémiau už mies-to — na, mišliu, linksminkies, mano miela... Šian dieną gi vaikščioju ant stoties, išrinktų dar neturiu, žiuriu — eina jis į žemodaniuku... Priėjau, man-dagiai atskireipu — meldžiu su manimi ant dviejų žodžių. Matau — krustelėjo, nubalo, čemodaniuką slepią už nugaras... A, manau, mano kvailute brangioji, pakluvai! Na, tuoju ją — pas žandara, atidarėme bagažą, o ten — „Išsiliuosavimas“, pas-kuatinis numeris ir dar visokios kenksmingos šiukšlės. Nuvežiau mergelę į apsaugą — ką veikti? Jei nė-ra karosuko, tai ir pelelę gaudai... Važiuoja, veideli į šalį nuo manęs atsuko, skruosteliai dega, o akutės — ašarėlės. Bet — tyl. Klausiu — ar ge-rai sėdi, panaite? Tyli...

Solvovjas tyliai ir minkštai prasijuokė, ant jo kanapėto veido iššoko drebančių rankšlių spinduliai.

— Kas jis? — užklausė Maklakovas.

— Daktarė Melikovo dukte.

— A-a... — pratesė Saša. — Aš jis pažistu...

— Žinomas vyras, turi medalius — Valdimiero

ir Onos, — pranešė Solovjovas.

— Aš jis pažistu! — atkartojo Saša. — Apga-vikas, kaip ir visi jie. Bandė mane gydyti...

— Tamstā dabar vienas tik Dievas galėtų išgydyti! — maloniai tarė Solovjovas. — Sperai tam-sitos sveikata įra...

— Eikit po velniais! — sušuko Saša.

Maklakovas, į langą išsižiurėjės, neatsigrežda-

mas, užklausė:

— Ar verkė mergaitė?

— Ne! Bet, vienok, nesidžiaugė. Man, ži-note, visados nemalonu suiminėti merginas, vi-

su-pirmu, mat, aš-pats turiu dukterį...

— Ko tamsta lauki, Maklakov? — piktai už-

klausė Saša.

— Štai jis pavalgys... Paspėsi...

— Ei, tu, sprok, greičiau! — sušuko Saša į Klimkovą.

— Taip, taip, pasiskubink! — sūsai patémijo Petras.

Pietaujant, Klimkovas atidžiai klausėsi kalbą ir, atsargiai apžiurėdamas žmones, su pasigérėjimu ité-mijo, kad jie visi, išskyrus Sašą, neatrodo piktai ir nera nei baisesni, nei blogesni už kitus.

Ji apémė noras patarnauti tiems žmönėms, užsi-norėjo buti naudingu jiems. Jis padėjo peili ir ša-kutes, greitai nusišluoste susitrynuusia skarele lupas ir tarė:

— Aš — jau... Atsidarė duris, į kambarį įpuolė greitas pa-pureis žmogus ir nuogandžiai sušabzdėjo:

— Šš!

Iškišo galvą į karitorių, pasiklausė, paskui ge-rai pridarė duris į užklausė:

— Neužsidaro? Kur raktas?

Apsidairė ir, atsidusėjęs, tarė:

— Ačiu Dievui!

— Et, pagalys! — su paneika iškošė Saša.

Na, kas ten? Vėl norėjo tave mušti? Žmogus prišoko prie jo ir, uždusęs, mojuodamas rankomis, braukdamas nuo veido prakaitą, émė pu-sbalsiai murmėti:

— Ir — norėjo! Žinoma. Norėjo plaktuku užmušti. Du. Sekė mane nuo pat kalėjimo, je, taip! Aš buvau tenai, išeini — įjedu stovis pas vartus, du. Ir vienas laiko kišenėje plaktuką...

— O gal tai buvo revolveris! — užklausė Solov-jovas, ištisęs kaklą.

— Plaktukas!

— Ar matei? — šypsodamas klausė Saša.

— Ak, juk aš žinau! Jie nutarė mane plaktu-ku... Be triukšmo — taukšt...

Jis taisė kaklaraistę, segiojo švark

pirmutinio garlaivio „Clermont”, kurį Rob. Fulton 1807 m. paleido ant čionykščių vandenų. Atkartojimas visų istorinių parodų Brooklyne.

Subata 2: vaikų pokyliai per 50 vietų visame New Yorke, dalyvaujant apie 500,000 vaikų iš mokyklų, sugržimasis abie dalių parodų iš Newburgo.

Nuo spalio 3 iki 9-tos tėsis istoriškos parodos ir celebrijos ant Hudsono upės šiaurėje New Yorko, dalyvaujant aplinkinių miestelių ir kaimų municipalitetams.

Subata 9: atkartojimai parodų ir karnavalų Brooklynėje ir Eastern Parkway vieškeliu, nuo 8 iki 11 vakare. Taip pati vakara, užsidarant celebracijoms bus ant Manhattan ir Long Island salų iluminacijos ir šaudymai tokie, kokių dar Amerika nemačiusi.

Oralaivių skraidymai bus kasdien.

Vakarais muzikos, puotos, pokyliai, etc.

Išminties grudeliai.

Visuomet kiti gerai apie mus manys, jeigu mes apie juos labai gerai manysim.

Tik gimbis ir mirtis mums duodasi veltui, — viskas kitas reikia patiemis įgyt.

Zmogaus gyvenimo paslaptis trimis mazgais užmegsta: giminu, ženatve ir mirtimi.

Kas valdo kitus, tas pats savo laisvę praranda.

Krasos dézutė.

A. L. Reik: — Apie tai, kad Wilkes Barrėje darbininkai šventė „Labor Day”, nenaujina, nes tas pats visur buvo. O naujo nieko nepamiuojot, pagaliaus nei to, ar lietuviai dalyvavo gatvėmis vaikščiojant. Todėl žinutė lieka be vertės.

J. Kukučiui: — Mažas stebuklas, jei Mikas Jievutė, žmokt! pabučiavo ir bučkis taip toli įstrigo, kad net apie gimdymą buvo kalbos. Kaip paveikslėlis, — labai nusinešioja, a kaipo žinutę vėl negaliama talpint, nes jokiui faktui nėra.

Knygarausiu: — Nuo žemės iki mėnulio apskaitoma apie 252,972 angliskų mylių. Skersai mėnulio iki saulės yra apie 92,663,386 mylių. Saulė yra 400 sykių didesnė už mėnulį.

Vinciunui: — „Dėlei Panariškos sąjungos”, pritrūkstant vietas da atidėjom sekančian numerin.

Pittstono Mainieriui: — Labai ilga ir nieko naujo iš Pittstono nepasakyta.

K. Šešt.: — Dikčiai trum-pinome.

M. Petr.: — Žinutes nedēsim, nes nieko nėra ypatingo, jei Waukegane atsibuvu šv.

Baltramiejaus atlaidai ir daug buvo kunigų. Nesvarbi ir kita, nors ilgokai aprašyta, apie merginos pabégimą nuo jaunikio.

A. Kve-tis: — Eilutes per silpnos, todėl ir patalpinom, kur apart laikraščio Tamsta nurodėt.

K. Did. Pittsburgh: — Sitokių korespondencijų negaliama talpint. Jeigu kas ką nuskriaudzia, tai nuskriaustasis turi į teismą kreipties, o ne per laikraštį savo skriaudiką iš šaukti.

Gvazdikui: — 1) Kiekvieno ateivio, taigi ir lietuvių vaikas čionai gimus yra jau šio krašto piliečiu, nežiurint į tai, nors tėvas jį gimus užregistruavo ir pas rusišką konsulį, kaip Rusijos ukėsą: užau gės tokai turi tiesą buti piliečiu Amerikos ar Rusijos, kaip nori. 2) Jei pirmuosius pilietystės poperius išsiémėt 11 metų atgal ir neémet da pasutinių, tai dabar pirmieji nebeturi vertės. Naturalizacijos įstatymai sako, kad paskutiniai poperiai galima išsiimti „ne anksčiau dvejų ne vėliau piešti ant scenos didelį pa-veikslą, atvaizdinantį béganimo pirmųjų. Turite paduoti išnaujo aplikaciją pirmiesiams. Visi poperiai lešuos \$5,00.

Mūsų žingunė.

K. J. Baronas — „Motinos širdis” (vertimas iš Tolstojo). P. Gulbinas — „Mums reikia daugiau kritikos”. G. B. Raitelis — „Senas katinas ir jaunas pelukas”, „Sakalas ir balandis”, „Žiurkės ir kurmis”, „Garnys”, „Iš Don Kichoto”, „O laimė dienų mano”.

ŠPIKUČIAI.

Kas čia per liu os y bē.

Netoli kalėjimo ant gatvės griežia keliaujantis muzikantas. Kalinis No. 23 klausia kaimyną: „Ką jis ten griežia palangėj, tas smuikiinkas?” Kalinis No. 24: — Jis griežia: „O, Amerika, laisvujų šalis!”

Kalinis No. 23: — Pasakyk tam kvailiui, tegul jis verčiau jeina vidun ir savo smičium išpjauna mums lange bent porą grotų.

Reališkas paveikslas.

Pas bajorgalį užklydo keliaujantis artistas, kuriam ba-jorėlis užsakė per menses nupiešti ant scenos didelį pa-veikslą, atvaizdinantį béganimo pirmųjų. Turite paduoti išnaujo aplikaciją pirmiesiams. Visi poperiai lešuos \$5,00.

Tepliorius, ant nelaimės, tankiai rankon imdavo šviesia bonukę, negu pieštuką, todėl ir užsibaigus užsakymo laikui jis tesuspėjo nutéplioti sienu raudonai. Tuomtarpu pribuvo ir ponelis; pamates tik raudoną sienu, klausia:

— Kas čia tokis?
— Tai Raudonoji Jura.
— O kur žydai?
— Jie jau perėjo.
— O faraonas?
— Jis tiesiog nuskendo, jų su mylistą.

Ir pragare dentistai.

Bažnyčioje kunigas tiek iškaršiavo per pamokslą, kad užbaigdamas sugriovė baimis balsu ant klasytojų: „Aš sakau: ir bus jums po mirties kauksmas ir dantų griežimas!”

Tuomtarpu ant viškų pakėla sena bobutė ir garsiai užklausia: „O kaip bus su manim, jegamasteli, nes aš neturi dantų?”

— Visiems dantis idės! — kunigas ruščiai atsakė.

Ant pardavimo.

Lotas 25x100 namas, 12 kambarių ir šopa dėl kriauciu ar kitokio užsiėmimo. Atsilankykite pamatyti.

J. A. Williams,
287 Powers str.,
Brooklyn, N. Y.

Pajieškojimai.

Jieškau savo brolių: Polito ir Juozapo Maslauskų. Jiedu paeina iš Suvalkų gub., Seinų pav., Kudrėnų gminos, Cimaniųnų sodžiaus. Taip gi ješkau savo švogerio Ant. Mikklio; paeina iš Suvalkų gub. Seinų pav., Leipinų gminos, Veršelių sodžiaus. Kas žinot kur jie buna, ar jie pati, meldžiu duot žinią šiuo adresu:

Antanas Maslauskas,
59 Michane Alley,
Plymouth, Pa.

Ant pardavimo.

Storas ir bučerniai geroj vietoj apgyventa lietuvių iš Kauno ir Vilniaus redybų, po šiuo adresu: J. Kraliauskas, 91 Warwick str., Newark, N. J. (88)

Sugryžtantis pergalėtojai

Nuo neatmenamų laikų pergalėtojų sugryžimas buvo apvallojamas visos tautos. Kiekvienas stengesi parodyti savo meilę iš pasiventėti. Gali buti netinkamu, bet teisinga sulygintas su tuo prasidėjus pirmyneigį Trinerio Amerikoniško Ellyksyro Karčiojo. Vyejis pergalėjo visus nuduotus, nes geresnių šios rūšies vaistų negaliuose vienam padaryti. Jei tas buvo galima, tai tas butų vėl padaryt Trinerio. Jo laborerijos, po priežiūra mokslininkų yra paryzdžiausvarumo į prienamos kiekvienam. Jo vaistai yra žinomi žmonėms kaip išskirkimos ygydulės visose skilvio žarnų ir krauso ligose. Vartok juos kaip tik valgumas sumenkės ar jausies silpnu ir pailsusu be jokios matomas priežasties. Gaunauna atkiekose. Juozapas Trineris, 618 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Druti muskulai neatneša naudos, jei Jus Romatizmas kankina. Su PAIN EXPELERIU jei drūčiai subertė atneš Jums tuoj spalvingimis ir praslinis priežiūrės skausmų. Samant optekove uz 80c ir 50c F. Ad. Richter & Co.

816 PEARL ST. NEW YORK
Tėmikit ant Ankero ženklą apsaugoimo

No. 1005. — Gvarantuota per W. F. Severa Co. sulyg įstatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berželio, 1906 m.

TIE, KURIE VEIKIA.

Šiam laike ypati kuri nori nors ką padarit ant šios pasaules turi buti druta, sveika ir energiška. Jos organizmas turi buti drutas, kraujas turtingas, o funkcijos kožno organo reguliariski. Atsitikime silpnumo nervu

SEVEROS NERVOTONAS

yra tam tikra pašelpa: duoda pajiegą ir energiją silpnom ypatom. Nuo nerviško skaudėjimo galvos, nuo prispaudimo smegenų, nuo visokio nerviškumo, nuo bemiegos, nuo hysterijos ir suardymo nervu tas vaistas yra kuogeriausias. Kaina \$1.00.

NERVISZKAS IR NESPAKAINAS.

Buvau tokis nerviškas ir nespakainas, kad mažlausią trukšmą negaleju nukirsti, bet kada emiu Severos Nervotoną gavau spakainumą. Ypatingai éminamus vienos porcijos prieš naktinį miegą yra labai pasekingas, nes jis duoda spakainumą nervų ir gerą miegą.

Ludwik Pokorny, Elma Iowa.

JEIGU NETURI APETITO,

o kankina tave nemalumas, skaudėjimas galvos, inkstumas ir užkitejimas tai reiškia kad tavo pilvas yra baisei nesvelkas.

Severos Kartumas ant Pilvo

suteiks gerą rezultatą. Valgis bus gardus ir išels ant naudos, jaigu tik imsi porciją to vaisto prieš valgi. Pažymiai palengvinia malimą, ir kartu yra geriausiu vaistu, kuris sustiprina žmogų kada atsitinga visokios malariškos ligos ir visokios pilvo ligos.

Kaina 50 centu ir \$1.00.

PAZANDIS,

praprastas kosulis ir chroniškas kosulis pas vaikus reiškia kad plaučiai yra nesveiki. Gydik tą balsus apsireiškimą kad ko-greiciusia prasalint ligą. Vartok

Severos Balsama ant Plauciu.

Itekme to vaisto pasirodo po ilgam varojtimui, ir mës duodame rodą, kad pradetumet vartoti ji tuojaus, kada tik pasirodyd kai lenglviausia kosulis, kad tuom prasalinti blogesnį apsireiškimą ligos.

Kaina 25 ir 50 centu.

Ant Pardavimo Kožoj Aptiekoj. — Nepriimk i vietą Severos kitu vaistu.

Daktaro patarimai dovanai.

NUOGI ŽMONES!

Praėjus vasarai ir užstojus vésliams vakarams, reikia atsakančiai sunaudoti laiką, kad pažinti pasaulį ir nuogus žmones; o savą prislendinti, kad nebūtai tokiai nuogalliai ant kno bei proto, kaip virai teip moteriš, kuriuos apsie

su visais jų gyvenimo darbais:

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“.

Yra tai viena iš akyviausių naujai išėjusių knygų, ką tik iš spaudo. Ji yra teip labai pageidaujama, naudinga ir smagi skaityt kaip ir „RAISTAS“.

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ pati už save kalba ir tie, kurie ją skaitė. Iš daugelių, čion nors keletą talpiname:

Guodotinas Tamista J. Naujokas!

„BALTRAMIEJAUS NAKTĮ“ apiturbėjus perskaičiau, už ką esu labai dėkingas! Vertimas ir kalba labai gera, spaudos darbas atliktas puikiai. Knygutur labai žingedi ir naudinga, apšviečianti protą ir be abejonių šiltą knygutur lietuvių ant pagriebimo skaityt, ji labai platinis. Naudingas darbas!

Lubo velydamas, L. M. Kazinėnas, Shenandoah, Pa.

Malonus Tamista!

Apturejau „Baltramiejaus Naktį“ ir niekai mane toip labai nenulinkimai kaip šita knyga. Yra tai puikus rubas, goriai papuošia protą, ne kaip kokie puikiausiu kuno rubai. Iš tos knygos daug dasižinojau, ką kurie nieko ne negalejau surasti. Širdinga ačiu už išleidimą!

Su ūdingais linkėjimais, A. Keršis, Box 420, Turtle Creek, Pa.

J. Naujokas. Garbus viengenti!

Dėkingas už „Baltramiejaus Naktį“, yra tai neapsakomos vertės naudinga knyga, kad net nežinau kaip už tokį veikalą galėjau Jums atsilyginti. Jeigu netoksi mano dabartinis užsiemimas, tai eiciā ir išplatinti tarp myslų miesto lietuvių. Dar kartą taru ačiu!

Su guodone, A. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.

Bet ir kiti viengeniai nemažiau prakilniai rašo, dėkavodami už „BALTRAMIEJAUS NAKTĮ“. Kad teip akyva, naudinga pageidaujama knyga, linketina ją perskaityti kiekvienam. Nors ta didelė knyga, o kaina tik 75 centai.

Cionalai paduodame antgalvius skirsniu Italpos

Retai. Ant rytojus. Karaliaus dvariečiai. Atverstas. Pamokslas. Partijos vadovas. Pasikalbėjimas autorius su skaitytoju. Pirštinaitė. Medžioklė. Vienuolių ir Klerku Pleva. Baltoji magija. Apšmei. Pasimatymas. Tamsuma. Prisipažinimas. Privatiška audijencija. Apskelbtas. Kordeljeras. Jotė. Paskutinis bandymas. Dvidešimta ketvirta Rugpjūčio diena (t. y. „Baltramiejaus Naktis“). Du vienuoliū. La Rošello apgulimas. La-Nu. Užpuolimas. Ligonbutis bei galas nuoguoj.

Steliuojant siūlyti 75 ct. markëmis ir adresuoti:

J. Naujokas, 120 Grand st., Brooklyn

TEMYKITE!

Uzdejau Krautuvę Apsiaivimui
(Shoe Store)
Visokiam pasirinkime ir prekės.
Atsilankykite ir persiliudiukite apie
daugumą ir geruu tavoru.

L. Buczinskis,
213 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
Karietos Laidotuvėms, Veselioms ir Krikštynkms.
57 Cor. Hazle & Stanton st.,
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROZU.

Darbą—
atlieku pui-
kiai už prie-
namą prekę.

Kogeriausia
daraū nau-
jas skripkas
ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave., BROOKLYN,
(tarpe So. 2nd ir 3rd st.)
Galerija atidara nuo 8 rytė iki 6 val. vakare.
Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman
Gydytojas iš seno krajaus.
Specijalistas nuo visokių
ligų.

Gydo net labiansiai užsisenėjusias vyru-
moterys ir kudlikų ligas.
Galima snsišnekti lietuviškai, len-
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.

VALANDOS PRIMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

Prekė \$10 už balsą. Prekės apnaukams
H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1108 W. Washington

PRIETELIAI LIETUVIAI!
12 dideliu ir 12 mažu.

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviskas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELARIJOS:

25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburgh, Pa.
305 North Water st., Connellsburg, Pa.

TAUTIEČIAI!

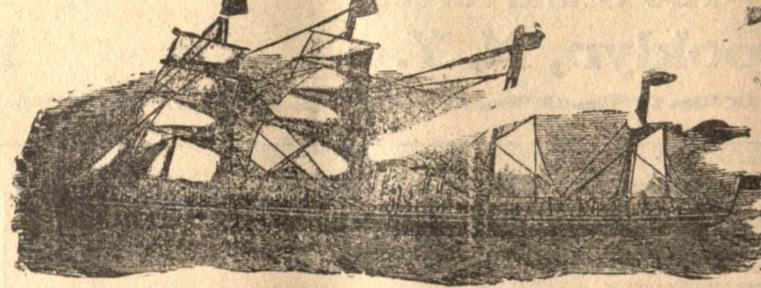
Jeigu norite siūsti pinigus į seną kraju, arba reikalinga
kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias
bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir
greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų,
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp, Anglia, Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluoše turto ir karei-
vijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mo-
kam procentą.

Su bent kokiui reikalu kreipkitės ypatiškai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklvn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų
greičiausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite sus-
nėkti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudiukite, kad mes per
52 metusko nuo apsiėjome teisingai. Teiposi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
po 3/4 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir-
sans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti
gali kožnā dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Ticus, Julian Czupka.

Adwokatas ir Notary Public.
Ofisai: 3 N. Main st., Wilkes-Barre
Pa., kasdien.
138 S. Washington Ave.
Scranton, Pa.

Panėdėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiliu provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teigia pas skvairas, pa-
liudyjimus (dovierastis) išrupinu
Rosijo ir Lietuvos.

New Phone 1284—R.
PIUKUS HOTELIS!

KAZ. Milišausko.

Geriausia užeiga lietuviams.
Salė Mitingams ir Susirinkimams.
Prieš tam laikau kriaucyste.
Stiliutus siutus dirbu pagal naujusius
madž, už prieinamą prekę.
Reikale nepamirškite savo lietuvių.

243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kriaucyste viršu.

Lietuviškas Dziegornikas
Szuomi užsimu jau 20 metu.

Užsiliu visokios rūgštės laik
rožinė, steninė pastočių ir
kiseninės vyrinės moteris
kna, aukštinės ir sidabrinis
retėželinis, visokius ziedus, spil-
kas, austkaris ir branzalėtus
teigti vindavėnius ziedus, endo
diferens, dienai, mėnesi metu
ar vieną dieną. Tačiau tais
sau siūlos vienas paminklinis
paminklinis daigtais. Gausiai už
pigiai prekė sustakanė rasyte.

Norint užsiderint latkrodėlių aukštinai ar ida-
brini, ar paauksuota, tegul prisūnčiave tikra
adresu ir 50 ct., o mes prisūnčiave ant Expresso ir
peržiurėjus gali názimokėti pinigus ir pasim.

VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA KARCIAMA

A. ADŽGAUCKO,
palei lietuviška bažnyčia,

Plymouth, Penn'a.

Skanus alus, puikiausia ariel-
ka, visokis vynas, porteriai,
elius ir kvepianti cigarai.

Atsilankykite pas seną biznierių ir
visiems pažiastamą A. Adžgaucką.

Daktaras gyvuliu (Veterinaras).

Užsimu gyduvam visokiu ligas, arkliai,
kurie turi užsisenėjusias visokias ligas
arba dusul. Abelhai gyduvam visokius
gyvulus nuo visokiu ligu.

Franas Žiurinskas
224 E. Main st., Plymouth, Pa.

100.000
PERVIRŠIS..... 2..... 20.000

Tris procento makam ant padėjimo
pinigų. Bus išmėkėta ant kiekvieno pa-
reikaliavimo. Geriusi užtikrinta ur-
diška banka.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-President.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITOLAS..... 100.000

PERVIRŠIS..... 2..... 20.000

krupku, armoniku, strannu, klenetu, britvu,
drumenu, massinu ir parasonu. Teiposi dzeg-
liuose patasau.

M. MINKUS,
Imas Haneck ir
136 E. Market str., Wilkes-Barre, Pa.

NEAPSIGAUK PATS SAVE.

Vyras ir moteris, kurie apsigaudinėjų patys, yra didžiausiai savo
priešai. Dievas davė Tau sveikatą, tačiau didžiausią turtą, idant ją ser-
gėtumei ir atskančiai naudotumeis. Didžes upės susilieja į mažų
upelių. Didželiis medis išauga iš mažų atžalų teigti ir sun-
kios naikinancios žmogų — li-
gos ir išsiplečia iš menkų
apsireiškimi nesveikumu; to-
dėl jei pajėtes tuočias nesi-
gydys o sakymais lanksi ry-
tojanas, tada apsigaudinėsi
pats save.

Neapsigauk pats save be-
laikiant rytojanus; ateik ar
rašyk dar siandien lietuviškai,
pas gerai žinomas pasauleje
Profesorius, kurie tuoju
uzsims Tavo sveikatą, sutei-
kiant vaistus ir pagelbą, teip
kaip ir tiems tukstančiams iš-
gydytu, ką jau kitų daktarai
buvo atsikauk, nustojant vil-
ties. Neapsigauk pats
save, ilgian. Neatidėliok, kad
iš monų nesveikum, pasi-
darytu didelė liga. Bet jei esi
jau apsieidės į liga yra pa-
vojinga, nenustoti vilties, nors
kiti daktarai neišgydė. Musų
gurus Profesoriai yra atsizy-
mėja Medicinos mokslo ir ži-
no, ką ir kada reikia daryti iš-
gydymui, kada kiti nesusej-
pagelbėti. Atsilankyk ar para-

šyk: The COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTE

140 West 34th Street, New York, N. Y.

Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, Medical Direktorai.

Kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po p. Švent. nuo 10 iki 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8
Prisiu 10c. markės, apturėsi garsiajā knygą, Dr. E. C. Collins, "Vadovas i Sveikatą", parašytą lietuviškai.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį
pasekmindo gydymo.

IŠSIVERŽIMAS.

VERIKOSELE arba netikrasis IŠSIVERŽI-
MAS. HYDROCELE arba vandeninis IŠI-
VERŽIMAS. PUCKAI ir visokios UODOS
LIGOS.

Be jokios operacijos, skaudžimo, ar aplaidimo savo
kasdieninio darbo.

PRIEŽASTYS IŠGYDYMO.

1. Delto — kad jo neskaudantis iš-
gydymas yra naudojamas per 25 m.
ir likos ištyrinėtas per daugelį metų,
o taip vadinami išsiveržimo speciali-
stai stengesi naudot ir sekt paskui jį.

2. Delto — kad jisai jau išgydė 12,
000 ligonių, daugelis atvaukusių iš-
tolymu šaliu del išsgydymo ir pa-
sekmingai išgydė su savo išradimui.

3. Delto — kad jisai gali medegiškai
ir profesionališkai užtikrint kožnā
prizadėjimą, kurį duoda del savo
ligoniu, o gyvendamas ir prakti-
kuodamas tarp jų 25 metus yra ge-
ras liudijimas apie jo tinkamą.

R. D. Greenwalt, Plains mašinistas
priev Prospect bréker, 2 vaikai 8
ir 9 metų senumo, išgydytas nuo išsiveržimo
5 metų.
William H. Adams, fajermanas
Sheldon Axle Works, Wilkes-Barre
išgydytas nuo išsiveržimo, kurią tu-
rėjo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, Plains mašinistas
priev Prospect bréker, 2 vaikai 8
ir 9 metų senumo, išgydytas nuo išsiveržimo
5 metų.
William H. Adams, fajermanas
Sheldon Axle Works, Wilkes-Barre
išgydytas nuo išsiveržimo, kurią tu-
rėjo per 15 metų.

Su tokiomis priežastimis ir liudijimais ar da vilkintumet atsišaukt pas
Dr. O'Malley kuris jis egzaminavos už dyką ir pasaky, kas jums kenkia
ir kaip apsiginti. Geriau pasinaudot iš 25 metinės praktikos ir nustot jieš-
kai pagelbos kur kitur, kurie jis tik apgaudinės ir nieko negelbės jums.

PASIKALBĖJIMAS DYKAI — YPATIŠKAI AR PER PAČTA.

Atsiųsk adresą, o prisiūsim knygutę su abrozėliais apie išsiveržimą
užpęstyta koperte.

DR. ALEXANDER O'MALLEY,

158 Washington st., Wilkes-Barre, Pa.

Kur galima susikalbēti Lietuviškai, Lenkiškai ir kitomis kalbomis.

Telephonas 8 S.

P. V. Obiecunas & Co

Cor. 12-th and Carson st.,

S. S. Pittsburg, Pa.

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,

Didžiausias ir puikiausias saliu-

nas, geriausia užeiga lietuviams.

85 N. Main St.

PITTSTON, PA.

Paruošė lietuviškai

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dyk.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo

Apdovanožta

DWIEMIS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Paro-

dos už rupestingą, tei-

singa ir artistiškai iz-

dirbima.

KARUNĘ, SZARPĘ,
KUKARDŪ, ROZETŪ,